

WONEN WELZIJN ZORG**Earth, Life & Social Sciences**

Anna van Buerenplein 1
2595 DA Den Haag
Postbus 96800
2509 JE Den Haag

www.tno.nl

T +31 88 866 00 00

TNO-rapport**TNO2015 R1100****Wonen, welzijn, zorg**

Datum 14 Oktober 2015

Auteur(s) Joram Nauta
Charlotte Smit-Rietveld
Remy van der Vlies

Exemplaarnummer

Oplage

Aantal pagina's 70 (incl. bijlagen)

Aantal bijlagen 3

Opdrachtgevers Concept Elektro BV
Elektrotechnisch Bureau Van Til BV
Elektrotechnisch Installatiebedrijf P. Hoekwater BV
Installatie Adviesgroep Van Schaijk BV
Installatie- en Loodgietersbedrijf Martin van Grieken BV
- in gedeeld opdrachtgeverschap met TNO

Projectnaam Technologiecluster Wonen Welzijn Zorg

Projectnummer 060.15247

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van TNO.

Indien dit rapport in opdracht werd uitgebracht, wordt voor de rechten en verplichtingen van opdrachtgever en opdrachtnemer verwezen naar de Algemene Voorwaarden voor opdrachten aan TNO, dan wel de betreffende terzake tussen de partijen gesloten overeenkomst.

Het ter inzage geven van het TNO-rapport aan direct belanghebbenden is toegestaan.

© 2015 TNO

Inhoudsopgave

1	Technologie Cluster Wonen Welzijn Zorg	3
2	Inleiding WoningCheck	4
2.1	Case	4
2.2	Doelstellingen	5
2.3	MKB deelnemers en overige organisaties.....	5
2.4	Kennisoverdracht.....	7
2.5	Werkwijze en werkpakketten	8
3	Verloop van de pilot	10
3.1	Selecteren en uitnodigen bewoners	10
3.2	Inhoudelijke voorbereiding bij start van de pilot (18 maart 2015).....	10
3.3	Begeleiden pilot	11
3.4	Tussentijdse evaluatie (15 april) en afsluiten pilot (2 juni).....	11
3.5	Vastlegging resultaten en verbreding naar de sector	13
3.6	Conclusie	13
4	Resultaten	14
4.1	Groepsdiscussie in bijeenkomsten	14
4.2	Impressies uitvoering WoningCheck	15
4.3	Analyse van de enquête onder de bewoners	16
5	Conclusies en aanbevelingen	22
5.1	Conclusies	22
5.2	Aanbevelingen	23
	Appendices	25
	Enquête bewoners	25
	Gebruikte WoningChecklist.....	32
	Nieuwe WoningChecklist	58

1 Technologie Cluster Wonen Welzijn Zorg

Dit rapport is geschreven in het kader van het Technologie Cluster “Wonen Welzijn Zorg”. Het Technologie Cluster is een kennisoverdrachtprogramma van TNO, speciaal voor het Midden- en Kleinbedrijf.

TNO heeft als missie om innovatie in Nederland te stimuleren, ook in het Midden- en Kleinbedrijf. Het MKB is een belangrijke drijfveer voor de Nederlandse economie, daarom heeft TNO een apart programma om het MKB te ondersteunen. De unieke en multidisciplinaire kennis van TNO maakt het, gestimuleerd door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, mogelijk om voor het MKB innovaties te starten.

Een Technologie Cluster is een project waarin bestaande kennis van TNO wordt overgedragen aan een groep van minimaal 5 MKB-bedrijven. Het resultaat van het Technologie Cluster is dat de inzetbaarheid van de overgedragen kennis en technologie bij de deelnemende bedrijven duidelijk is. Daarnaast krijgen de deelnemende bedrijven een helder beeld van de te nemen stappen om met de technologie aan de slag te gaan. De resultaten van het project worden vervolgens verspreid onder minimaal 20 andere MKB-bedrijven in de sector.

In dit Technologie Cluster is kennis overgedragen en gewerkt met de WoningCheck. In het bijzonder is samengewerkt om de WoningCheck te valideren in de praktijk met MKB-partijen in de zogenaamde Proeftuin WoningCheck. Daarbij zijn bij ruime 250 particuliere woningen door 11 MKB partijen de WoningCheck toegepast, hebben trainings- en scholingswerkzaamheden plaatsgevonden en is een nieuwe aangepast WoningCheck (versie 2.0) instrument gemaakt. De ervaringen hebben de MKB partijen in staat gesteld om praktisch aan de slag te kunnen met het instrument en dit toe te voegen aan hun dienstverlening.

2 Inleiding WoningCheck

De WoningCheck is ontwikkeld door een consortium vanuit UNETO-VNI, Stichting KIEN en OTIB, in samenwerking met TNO dat de basis ervoor heeft geleverd. De bedoeling ervan is dat het een 'grootste gemene deler' weergeeft van alle (installatietechnische) aanpassingen die voor levensloopgeschikt renoveren nodig zijn. Ouderen die langer zelfstandig thuis blijven wonen, kunnen in een aantal doelgroepen worden onderscheiden, zoals het aanwezig zijn van COPD-klachten, van mobiliteitsbeperking, verstandelijke beperking (dementie), visuele beperking. Het idee achter de WoningCheck is om die set aan maatregelen te nemen die voor elk van deze doelgroepen relevant is. Zo kan er tijdig een aanpassing gedaan worden (op het moment dat de bewoners nog grotendeels in de doelgroep 'vitale vijftigers' zitten) waarmee een latere aanpassing (als zichtbaar wordt welke beperking aan de orde is) eenvoudiger kan worden uitgevoerd.

De aanpassingen die zijn opgenomen in de WoningCheck, zijn keuzes die direct al tot een comfortabelere woning leiden. Denk hierbij aan een douche zonder douche bak (inloop douche), om struikelen te voorkomen, of installatietechniek in de slaapkamer, die voorbereid is op verhoogde bedden en alarmsystemen. De inhoud van de WoningCheck is samengesteld op basis van aanpassingen die in bestaande normen en wetenschappelijk onderzoek zijn geformuleerd. De aanpassingen zijn technisch gezien stuk voor stuk niet innovatief of nieuw, de manier waarop tot een verantwoorde keuze kan worden gekomen uit alle mogelijke aanpassingen, is dat wel. Hiervoor is een bredere blik en bredere kennis nodig dan in een scenario waarin er vooral reactief gewerkt wordt.

Deze WoningCheck was bij aanvang van het technologiecluster nog een theoretisch model. Toepassing in de praktijk heeft binnen het technologiecluster plaatsgevonden.

2.1 Case

In het technologiecluster is een pilot gestart, waarbij de deelnemende bedrijven bij een groep van circa 270 cliënten van ZilverSchild de WoningCheck hebben uitgevoerd. ZilverSchild is een stichting die de belangen van Postactieven van ABN AMRO vertegenwoordigt, waarbij aangeslotenen via een collectief zorgcontract verzekerd zijn bij Zilveren Kruis. De cliënten vallen, conform de indeling van de WoningCheck, in de doelgroep 'vitale vijftigers' en hebben meestal nog geen indicaties of recht op zorgvergoedingen. In de praktijk zijn het allen 65-plussers die hebben meegewerkt aan de WoningCheck. Het werken met een soort 'woning APK' voor bewoners die nog geen klachten hebben, was nieuw in Nederland.

De ondernemers en UNETO-VNI willen in de pilot toetsen of de WoningCheck aansluit bij de verwachtingen van de bewoners (propositie qua inhoud, qua prijsstelling), of deze aansluit bij de installateurs (behalve inhoud ook vooral inbedding in het bedrijfsproces en commerciële aspecten) en of deze ook leidt tot het gewenste resultaat: woningen die in hun basisuitrusting geschikt zijn om eventuele toekomstige noodzakelijke aanpassingen eenvoudig mogelijk te maken.

2.2 Doelstellingen

De vragen die in de pilot aan de orde zijn gekomen, waren:

- Wanneer zijn de maatregelen uit de WoningCheck **adequaat**, en wanneer moet ik andere professionals (bijvoorbeeld ergotherapeuten) inschakelen? Hierbij is het nodig dat de ondernemers basiskennis van concepten zoals ADL ('activities in daily living') verkrijgen, weten welke profielen er zijn van cliënten (zowel cognitief als somatisch), etc. Het gaat er niet om dat de ondernemers een medische opleiding krijgen; het gaat er vooral om dat ze kunnen herkennen wanneer een situatie buiten hun eigen competentie valt.
- Hoe beoordeel ik de **inhoudelijke uitkomsten** van de pilot? Door het uitvoeren van de WoningCheck zal er een beeld ontstaan van de wenselijkheid en toepasbaarheid van de maatregelen in de checklist. Dit kan leiden tot een wens om de WoningCheck aan te passen. Bij het beoordelen hoe wenselijk en effectief dat is, is achtergrondkennis nodig over de redenen waarom een bepaalde aanpassing wel of juist niet in een norm terechtgekomen is.
- Hoe beoordeel ik de **bedrijfsmatige uitkomsten** van een pilot? UNETO-VNI wil met ComfortInstallateurs die aan de pilot deelnemen vaststellen wat er te leren is van de uitkomsten, vooral als het gaat om inbedding in een propositie. Praktische kennis en begeleiding hoe het Business Model Canvas toe te passen is dan nodig. Deze opgedane ervaringen (leren d.m.v. de pilot), gebruikt UNETO-VNI bij het verbeteren van de opleiding ComfortInstallateur.

Deze vragen sluiten aan op de succescriteria van UNETO-VNI, die zij in afstemming met ABN AMRO ZilverSchild heeft opgesteld:

- Tevredenheid klant (product, functie, toegevoegde waarde, proces, beleving, relevantie);
- Vloeiend proces, excellente executie;
- 30% hitrate: opdrachten voor installateurs;
- Tevredenheid installateurs;
- Goede verhouding kosten versus baten.

(bron: WoningCheck Workflow 18-3-2015)

2.3 MKB deelnemers en overige organisaties

De deelnemers zijn installateurs uit het ledenbestand van UNETO-VNI, die allen in het register ComfortInstallateur zijn opgenomen. Dit is een groep bedrijven die zich specifiek gaat richten op het levensloopgeschikt renoveren van woningen; deze bedrijven beschikken al over personeel met een opleiding/kennis over de benodigde installatietechniek en zijn aanvullend getraind met niet-technische vaardigheden / soft skills. De technische kant is van belang omdat de WoningCheck zich over diverse domeinen uitstrekt; een traditionele W-installateur (water, verwarming) zal ook kennis van E-installaties (elektrisch, energie) moeten hebben en andersom.

Hun belang is dat zij door in de pilot deel te nemen, op de hoogte raken van de kenmerken van deze nieuwe markt en de vaardigheden die nodig zijn om daarin succesvol te zijn. De ondernemers leren van het deelnemen in de pilot, van het evalueren van de uitkomsten ervan, en van de ervaringen van hun collega's. Doel van de pilot (en het Register ComfortInstallateur) is de ondernemers om een

nieuwe aanvullende manier van denken te creëren bij de installateurs. Technisch, op wat ze aan kunnen bieden en hoe ze een bredere waardepropositie vorm kunnen geven door een stap verder te gaan dan ze nu doen. En niet-technisch, omdat er adviesgesprekken over nieuwe onderwerpen gevoerd gaan worden en er samengewerkt gaat worden met andere partijen wat ook voor bedrijfsvoering (bijvoorbeeld HR) consequenties heeft.

Deelnemende bedrijven	Contactpersonen
Bijl Totaaltechniek	Edward Steenbakker
Concept Elektro	Marcel Vermeulen
Doorwonen / Installatie Adviesgroep Van Schaijk	Michel van Schaijk
Hoekwater B.V. Elektrotechnische installatiebedrijf	Frans Sparnaaij
Oudes & Laseur Electro-techniek/ Loodgieters	Frank Laseur
Installatie- en Loodgietersbedrijf Martin van Grieken	Martin van Grieken
Roks Comfort	Erwin Roks
Scheepmaker BV	Duco van Veeren
Service- en onderhoudsbedrijf Midden Nederland BV	Peter Zegers
Stahlhöfer Elektrotechniek BV	Jeffrey Visser
Stiel Groep	Matthijs de Haan
Van Til Domotica	Menno Richardson

De deelnemende bedrijven zijn alle op dezelfde manier betrokken:

- Deelname aan de initiële opleiding ComfortInstallateur (verzorgd door OTIB¹: bewonersprofielen en aan de slag als ComfortInstallateur).
- Uitvoering van een aantal WoningCheck-adviezen (verwacht circa 20 per bedrijf) bij de leden van pilotgroep (ABN AMRO ZilverSchild).
- Actieve bijdrage aan de evaluatie van de pilot zodat het concept WoningCheck breder in de sector kan worden uitgerold.

Bij het project is een aantal intermediairs betrokken:

- OTIB is het Opleidings- en Ontwikkelfonds van de installatiebranche en wil uit de pilot destilleren welke kenniscomponenten benodigd zijn in hun opleidingsprogramma. Zij zullen er voor zorgen dat de bredere kennisoverdracht (naar installateurs die niet in de pilot deel konden nemen) geborgd wordt.
- UNETO-VNI (branchevereniging) die het concept 'ComfortInstallateur' en 'WoningCheck' beheert. Zij willen met een kleine groep installateurs deze concepten uittesten en deze daarna breed in de markt zetten. Zij zullen er voor zorgen dat de pilotresultaten uitgerold worden.
- Zilveren Kruis Achmea, als zorgverzekeraar, heeft interesse in de pilot en uitkomsten.
- ABN AMRO ZilverSchild en Zilveren Kruis Achmea hebben vanuit het perspectief van het technologiecluster meegewerkt aan de rekrutering van de gepensioneerden en zijn betrokken geweest bij het opstellen van de enquête die door de gepensioneerden is ingevuld.

Vanuit ABN AMRO ZilverSchild zijn eveneens succescriteria gedefinieerd:

¹ OTIB: Opleidings- en ontwikkelingsfonds voor het Technisch InstallatieBedrijf

“De 200 verzekerden oordelen in ruime meerderheid positief over het totale aanbod, het feitelijke gebruik ervan en de wijze van uitvoering.” (bron: WoningCheck Workflow 18-3-2015)

2.4 Kennisoverdracht

De kennisoverdracht heeft in eerste instantie plaatsgevonden door betrokken ComfortInstallateurs bij de kick-off bijeenkomst (18 maart 2015) de inhoud en kennis van de WoningCheck en de beoogde doelgroep bij te brengen. De achterliggende informatie was beschikbaar op de UNETO VNI leden website en op Linked-IN is een eigen groep aangemaakt. TNO heeft ook formats voor het gesprek en het schriftelijk advies gedeeld met de betrokken MKB'ers.

Gedurende de eerste WoningChecks heeft TNO de installateurs gecoached 'on the job' bij uitvoering van de WoningChecks bij gepensioneerden en direct na afloop door het bezoek na te bespreken.

Bij de eerste terugkoppeling (15 april 2015) heeft TNO de ervaringen met de WoningCheck gedeeld en hebben installateurs onderling kennis, ervaringen en handige tips uitgewisseld.

De resultaten van de eerste grote groep enquêtes (85) is besproken tijdens de opleiding ComfortInstallateur met 26 deelnemers op 21 mei 2015.

Alle deelnemende ComfortInstallateurs zijn op 2 juni teruggekoppeld over de bevindingen van de gepensioneerden en op voorstel van TNO is een verbeterde versie van de WoningCheck (2.0) gepresenteerd.

De resultaten zijn informeel gedeeld met ABN AMRO ZilverSchild op 16 juni 2015. ABN AMRO ZilverSchild wil voor zijn eigen magazine een artikel uitbrengen.

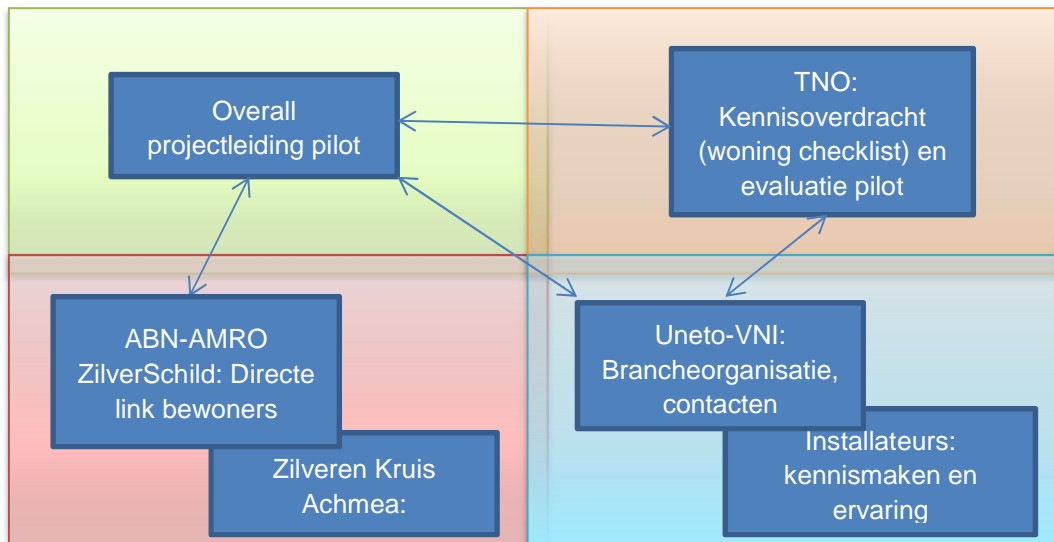
Bredere kennisdisseminatie vindt plaats via een paper in de zogenaamde 'proceedings' van het tweejaarlijks congres van de Association for the Advancement of Assistive Technology (aaate2015.eu.).

Ook dit rapport zelf kan worden beschouwd als een onderdeel van de kennisoverdracht. Het rapport zal worden verspreid onder UNETO-VNI. Het is de verwachting dat op basis hiervan de inhoudelijke training van de ComfortInstallateurs mede zal worden aangepast.

2.5 Werkwijze en werkpakketten

2.5.1 Organisatie

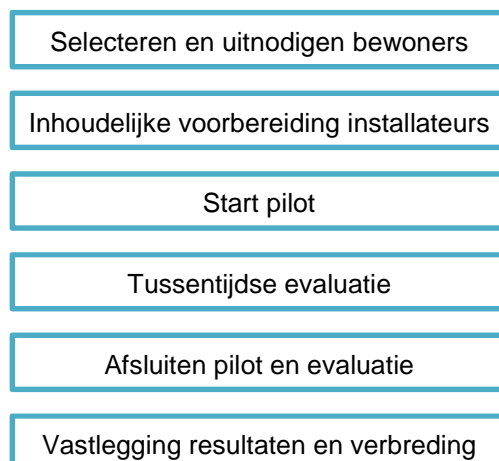
Het technologiecluster WoningCheck, maakte deel uit van de grotere Proeftuin WoningCheck. De Proeftuin WoningCheck is een samenwerking van ABN AMRO ZilverSchild, Zilveren Kruis Achmea en UNETO VNI (projectleiding), uitgevoerd door Willem Bastein.

In de Proeftuin WoningCheck is het technologiecluster inhoudelijk verweven. De samenwerking heeft geleid tot een redelijk soepel traject waarin de activiteiten van de verschillende partners goed op elkaar aansloten en waar, indien nodig snel overlegd kon worden. Op sommige punten is ruimte voor verbetering met name in het betrekken van ABN AMRO ZilverSchild over de inhoudelijke voortgang, inclusief het verwerken van hun commentaar op de vragenlijst en analyses.

2.5.2 Activiteiten

In het traject hebben verschillende activiteiten plaatsgevonden. Een korte schets is in onderstaand flowschema te zien:

Overdracht in Technologiecluster

De projectdeelnemers krijgen al het te presenteren materiaal dat voor de verschillende sessies geproduceerd gaat worden, en daarnaast direct toegang tot de kennis die 'achter' dit materiaal zit. Hoewel deze kennis unieke TNO-kennis is, is deze niet vastgelegd in IPR; de deelnemers verkrijgen een vrij gebruiksrecht op de kennis, indelingen, methoden en andere resultaten.

De bedrijven zijn na dit project in staat om de WoningCheck zelfstandig op verantwoorde manier uit te voeren.

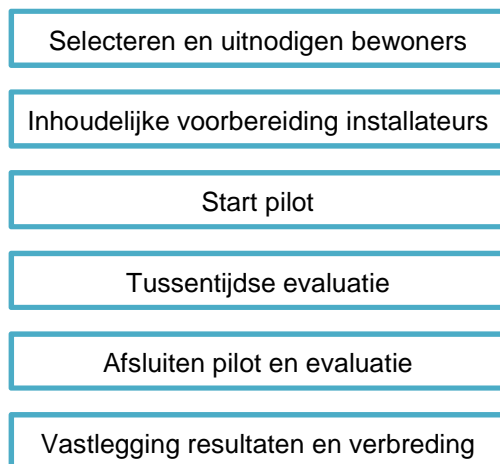
Daarnaast zullen zij in staat zijn om nieuwe business te creëren, en daarvoor zowel de technisch-inhoudelijke expertise in huis te hebben, als de kennis om die nieuwe business zo te ontwikkelen dat dit in goede samenwerking met de relevante stakeholders gebeurt en dat dit goed is ingebed in hun manier van werken.

Samengevat:

1. Inzicht in de WoningCheck (inhoud, systematiek, achtergrond, validatie) (Word-document plus toelichting), inclusief een verbeterde versie 2.0 in pdf;
2. Praktische aandachtspunten bij het uitvoeren van de WoningCheck, gebaseerd op begeleiding door TNO-experts en ervaringen van collega-bedrijven. (samengevat in PowerPoint presentaties van de bijeenkomsten plus notulen);
3. Kennis om de uitvoering van de WoningCheck als reguliere dienstverlening goed in het bestaande bedrijfsproces in te bedden. (samengevat in PowerPoint presentaties van de bijeenkomst, bijgesloten bij dit rapport).

3 Verloop van de pilot

In het traject hebben verschillende activiteiten plaatsgevonden. Een korte schets is in onderstaand flowschema te zien:

3.1 Selecteren en uitnodigen bewoners

Na het moment van publiceren van de mogelijkheid tot deelname door ABN AMRO ZilverSchild was binnen enkele dagen de limiet bereikt qua deelname (200). Uiteindelijk is besloten om tot 270 aanmeldingen te accepteren. De aanmeldingen zijn door partners verwerkt en de ComfortInstallateurs hebben vanaf begin april tot halverwege mei de gepensioneerde aan huis bezocht. Dit waren meer dan 250 afgelegde bezoeken².

3.2 Inhoudelijke voorbereiding bij start van de pilot (18 maart 2015)

Voordat de pilot voor de installateurs van start gaat heeft de nadruk gelegen op aanvullende informatie op dit voor de bedrijven soms nieuwe gebied. Hiervoor is een sessie met de installateurs geweest, waarin onder andere aandacht was voor:

- De WoningCheck: wat houdt deze in, waarom zit deze in elkaar zoals die in elkaar zit, wat is de samenhang tussen maatregelen erin, en welke beperkingen kent toepassing ervan?
- Thuis oud worden met uitdagingen: wat komen mensen op latere leeftijd tegen en wat is belangrijk om op dit vlak te weten? En welke profielen van ouderen zijn er en wat zien we als doelgroep?
- Organisatie van samenwerking rondom zorg: Hoe werken we effectief samen?
- De organisatie en begeleiding van de pilot: welke acties moeten gebeuren en hoe gaan we het aanpakken? Zoals het plannen van gesprekken, het voeren van het gesprek, het vastleggen van gegevens, en de afronding van een WoningCheck.

² Er heeft uitval plaatsgevonden doordat aangemelde bewoners niet tijdig beschikbaar waren of door veranderingen in hun persoonlijke levenssituatie.

NB. ook de snelwijzer zorg bleek een handig hulpmiddel: <https://www.uneto-vni.nl/webshop/snelwijzer-zorg>.

NB2. Er is gesproken over een digitale manier voor de uitvoering van de WoningChecks. Binnen dit pilottraject bleek dit niet haalbaar, en daarnaast dient de pilot ook om eerst gevoel te krijgen bij de toegevoegde waarde van het doen van de WoningCheck.

3.3 Begeleiden pilot

Naast de meetings met betrokken ComfortInstallateurs heeft TNO van iedere ComfortInstallateur ten minste één gesprek begeleid. Hiervoor is bij iedere installateur bij een van de eerste gesprekken een TNO-expert aanwezig geweest, die toelichting kon geven op inhoudelijke vragen over de WoningChecklist, als vragen over het gesprek en vastlegging. De observaties zijn gedeeld tijdens de tussentijdse en afsluitende evaluatie.

3.4 Tussentijdse evaluatie (15 april) en afsluiten pilot (2 juni)

Tussentijds en aan het einde is de pilot geëvalueerd met de installateurs. Daarnaast is er voor feedback een enquête opgesteld voor de bewoners. Ook de resultaten hiervan zijn besproken. Op basis van de ontvangen enquêtes ($n=106^3$) kan worden geconstateerd dat het gesprek (8,1) en het schriftelijk advies (7,7) goed werden beoordeeld. Het redelijk goed aansluit op de persoonlijke situatie en veelal op tijd is aangeleverd (86%). Per installateur is ook individueel teruggekoppeld hoe deze gepresteerd heeft ten opzichte van het gemiddelde van de groep van deelnemende ComfortInstallateurs.

Daarnaast is gekeken hoe de WoningCheck doelmatig kan worden toegepast.

Belangrijke punten hierin:

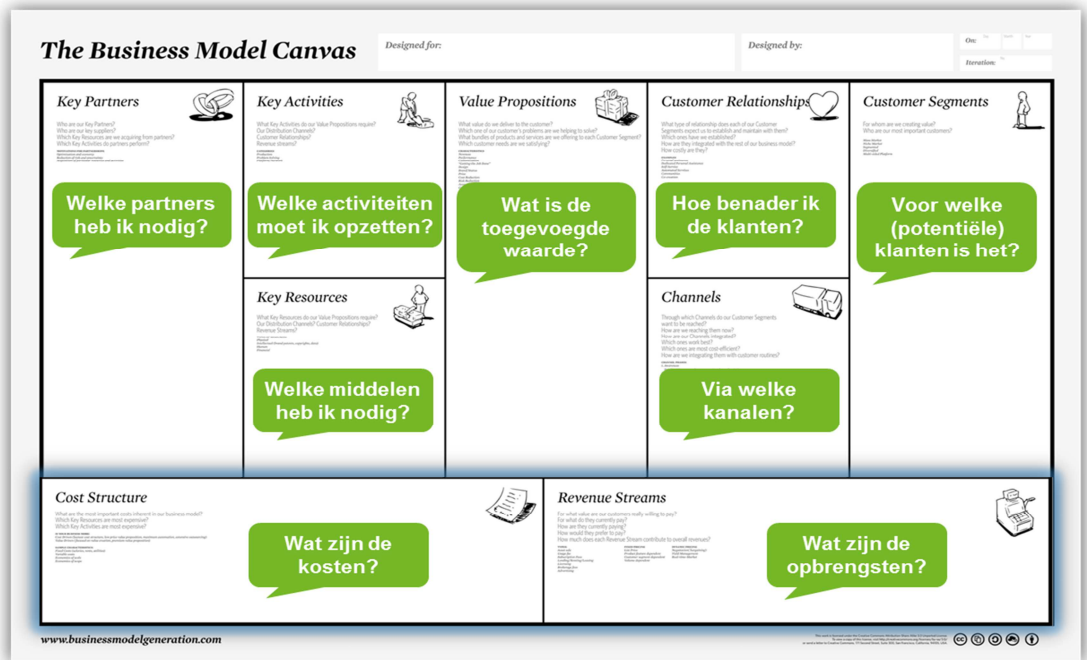
- Delen en bespreken van de ervaringen van de deelnemende bedrijven, en relateren aan de waardering van de klanten voor de WoningCheck.
- Aandachtspunten bij het doorvoeren van procesinnovaties in het bedrijf. Voor de installatiebranche is het toepassen van een concept als de WoningCheck een procesinnovatie, die in een aantal gevallen een sociale innovatie kan inhouden met gevolgen voor bijvoorbeeld het personeelsbeleid.

Tijdens deze meeting hebben we het ook over het business model voor de installateur gehad, en hoe de WoningCheck hierin zou passen. Hiervoor is gebruik gemaakt van het 'Business Model Canvas' van Osterwalder et al. (2010)⁴. Dit model is een hulpmiddel om met alle partijen in het samenwerkingsverband te bepalen wat het samenwerkingsconcept op gaat leveren, voor wie dit gedaan wordt, en wat daarvoor nodig is.

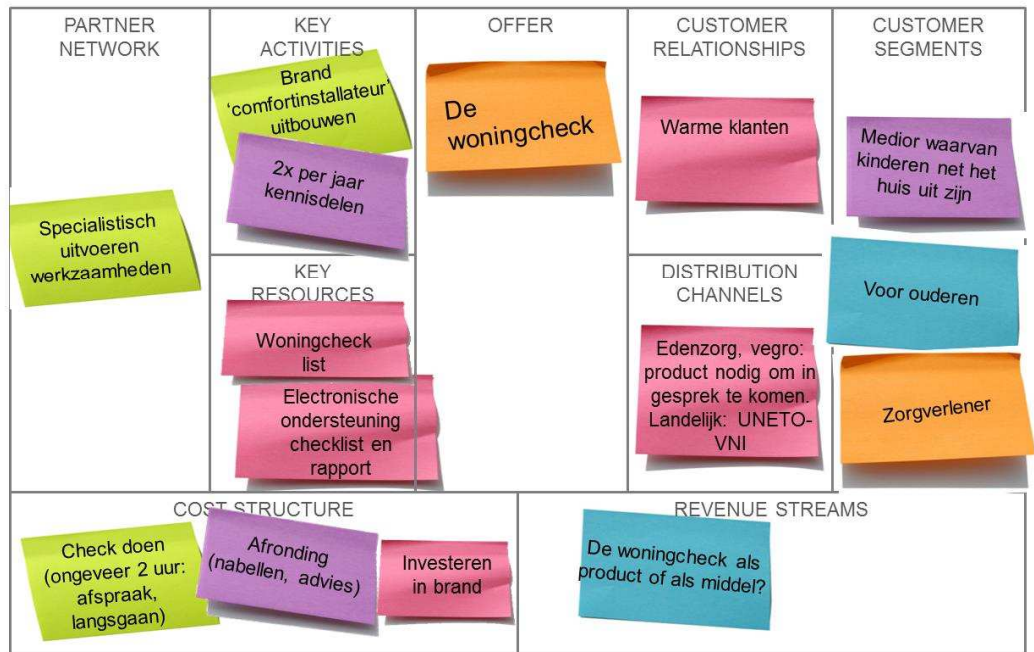
³ Uiteindelijk zijn 125 enquêtes na het sluiten van de pilot geanalyseerd. De in deze alinea genoemde getallen werden gedeeld tijdens de sessie van 2 juni 2015.

⁴ Osterwalder, A., Pigneur, Y., Smith, A., and 470 practitioners from 45 countries, (2010) Business Model Generation.

Grofweg waren de volgende dingen belangrijk in het business model canvas:

The Business Model Canvas

3.5 Vastlegging resultaten en verbreding naar de sector

Naast de beschreven meetings is er ook een algemeen disseminatiemoment geweest.

Op verzoek van de UNETO-VNI is op 21 mei deelgenomen aan de bijeenkomst ComfortInstallateurs. In de presentatie is stilgestaan bij het doel van de WoningCheck, de toepassing, de ervaringen uit de praktijk en de resultaten. De doelgroep bestond uit (nieuwe) ComfortInstallateurs die meer informatie kregen over de uitvoering van de Proeftuin WoningCheck.

Daarnaast is er een paper geschreven over de toepassing van de WoningChecklist getiteld "Checking Dwelling Performance for Aging-in-Place" (van der Vlies, Nauta, Smit-Rietveld), als congrespaper op het jaarcongres van de Association for the Advancement of Assistive Technology.

In het blad van ABN-AMRO ZilverSchild zal een artikel komen over de pilot en de voornaamste resultaten.

3.6 Conclusie

Het Technologie Cluster is grotendeels volgens plan uitgevoerd, onder aansturing van een overall projectleider namens UNETO-VNI. De samenwerking en afstemming tussen UNETO-VNI en TNO verliep soepel en goed.

Het Technologie Cluster was echter verweven in de Proeftuin WoningCheck, waarin ook andere partijen een belang hebben. De afstemming tussen deze partijen had beter gekund. Dit geldt in het bijzonder voor de afstemming met ABN AMRO ZilverSchild, onder andere ten aanzien van de vragenlijst, de analyses en de rapportages. De verhouding tussen ABN AMRO ZilverSchild en TNO was in dit project complex omdat er contractueel geen link is tussen de financiers van het Technologie Cluster (TNO en MKB partijen), maar er inhoudelijk wel een afhankelijkheidsrelatie bestond tussen de partijen. Deze relatie verliep getrapt, via de projectleiding. Als deze belangen eerder in het proces waren betrokken, had dat de uitvoering van niet alleen het Technologie Cluster, maar ook van de Proeftuin kunnen verbeteren. Dit wordt beschouwd als een belangrijk leerpunt.

4 Resultaten

De resultaten van dit technologiecluster worden als volgt besproken. Allereerst is er de directe feedback van de installateurs over de WoningCheck voornamelijk geuit tijdens de groepsdiscussies (4.1), de impressies van de TNO-medewerkers die mee zijn geweest (4.2). Een laatste bron van informatie is de directe feedback van de bewoners zelf en de ingevulde enquêtes (4.3).

Het eerste onderdeel is de feedback en resultaten uit de gemeenschappelijke bijeenkomsten. Dit geeft ons inzicht in de ervaringen met de WoningCheck, het proces van uitvoering van een WoningCheck en de inpassing van de WoningCheck in het businessmodel van een ComfortInstallateur.

4.1 Groepsdiscussie in bijeenkomsten

De resultaten uit de startbijeenkomst waren:

Val niet direct met de deur in huis door het eerste punt op de lijst af te vinken, maar neem even de tijd om het gesprek op gang te brengen. Bijvoorbeeld met behulp van deze vragen:

- i. Hoe lang woont u hier al?
- ii. Hoe lang wilt u hier nog blijven wonen?
- iii. Wat sprak u aan in de brief? (welke van de drie redenen sprak u het meest aan?)
- iv. Heeft u verbouwingen in het vooruitzicht?
- v. Welke apparatuur is er al? Heeft u ook slimme apparatuur? (en hoe vindt u dat?)

De resultaten uit de tussentijdse en afsluitende bijeenkomst waren:

1. *Het gesprek* duurt 1,5 á 2 uur.
  - a. Bovengenoemde introductievragen geven veel inzicht maar worden niet altijd gebruikt.
  - b. Behoeftte aan verbreding van technische kennis, bijv.
    - i. Verlengsnoer; wat is nog veilig, wat niet meer?
    - ii. Klokthermostaat; kan dat hier?
  - c. Wanneer bel je de ergotherapeut?
  - d. Behoeftte om beter de bewoner in zijn woning te kunnen lezen.
  - e. Gespreksvoering:
    - i. Stel jezelf en je bedrijf voor
    - ii. Schets het verloop van het gesprek
    - iii. Voer een gesprek – geen ondervraging
    - iv. Luisteren, samenvatten, doorvragen
    - v. Som de adviezen aan het eind op.
    - vi. Geef aan wanneer het advies(rapport) zal komen.
  - f. Vul de checklist tijdens of direct na het gesprek in. Dit komt de kwaliteit van het advies ten goede.
2. *De checklist*. Wensen zijn:
  - a. Liever een app / graag digitaliseren
  - b. Checklist compacter
  - c. Andere ordening, o.a.
    - i. Slaapkamers bundelen op 1 pagina
    - ii. Inbraakwering en rookmelder niet per ruimte

- d. Graag beeld/videomateriaal als gespreksondersteuning.
  - e. Enkele aanvullingen
3. *Het advies:*
- a. Inhoudelijk blijkt het advies ook lastig te zijn. Hiervoor is in de meeting een format gemaakt, zodat men hier houvast aan heeft, en bovendien de adviezen een soortgelijke opbouw hebben.
  - b. De 5-dagen termijn blijkt niet altijd haalbaar. Afgesproken is dat er in ieder geval concrete afspraken worden gemaakt met de bewoner, en te streven naar een advies binnen anderhalve week na de afspraak bij de bewoner thuis. Het vervolgens uitvoeren van de acties die behoren bij de gewerkte verwachting is punt van aandacht.
  - c. Hoe omgaan met verschil tussen advies en offerte:
"In het advies kunnen wanneer een bewoner daarom vraagt richtprijzen worden opgenomen. Een vrijblijvende offerte kan separaat worden toegevoegd." De suggestie is om dit altijd te doen als de inschatting is van de ComfortInstallateur dat de aanpassingen noodzakelijk is.
4. *Het proces:*
- a. Het schatten van de werklust als gevolg van de ingeplande gesprekken, en het gestand doen van afspraken . Het leveren van gepersonaliseerde adviezen binnen een strakke termijn vraagt om een duidelijke planning en opvolging. Een constatering die werd gedaan tijdens de pilot is dat wanneer de bulk van alle adviezen gepland is in één week, dan kost het dus veel tijd om alles daarna uit te werken en loop je uit de beloftes.

4.2 Impressies uitvoering WoningCheck

De ervaringen van TNO met de WoningCheck en de uitvoering daarvan door de ComfortInstallateurs is divers. In de eerste weken van de uitvoering van de WoningCheck is bij iedere ComfortInstallateur meegelopen bij een bezoek. Er is een uiteenlopende manier geconstateerd waarop de WoningCheck wordt geïntroduceerd, uitgevoerd en afgesloten.

Het onderscheid zit hem ten dele in de vaardigheden van ComfortInstallateurs om niet alleen de WoningCheck zorgvuldig en compleet uit te voeren, maar vooral in de zachte vaardigheden; de manier van communiceren, openstaan voor vragen , luisteren naar antwoorden en zelf het gesprek sturen zonder dat de checklist als doel wordt gezien.

De afspraken waren door de ComfortInstallateurs in alle gevallen goed voorbereid en helder gecommuniceerd. De bewoners hadden in de meeste gevallen het gesprek goed voorbereid. In de meeste gevallen voerde de ComfortInstallateur (directeur/eigenaar) het gesprek, soms werd een ander personeelslid naar de afspraak gestuurd. Na de introductie van persoon/bedrijf werd meestal een korte toelichting gegeven op de WoningCheck en de bedoeling van het adviesgesprek (veelal aan de keukentafel).

In sommige gevallen werden vooral open vragen gesteld aan de bewoners (zoals deze ook na de introductiebijeenkomst waren verspreid). Dit gaf de bewoners

ruimte om zelf te vertellen waarom ze mee doen en waar ze tegen aan lopen. Deze zelfsturing door de bewoner gaf vaak al aan welke interessegebieden (comfort, energie, langer thuis blijven wonen) en beperkingen in de woning worden ervaren en wat het perspectief was van de bewoners ten aanzien van woningaanpassingen, technologie en wat ze zelf kunnen of willen doen en wat ze aan een professional willen overlaten.

Vroeger of later in het gesprek werd overgeschakeld op de checklist. Opvallend was hier vooral de manier waarop deze schakeling in het proces werd geïntroduceerd. Het was vaak een moment om te gaan staan, fysiek de spullen/hulpmiddelen tevoorschijn te halen en actief door het huis te gaan met de bewoner.

De checklist heeft een vrij dwingend format; gesloten vragen met een mogelijkheid tot toelichting. De manier waarop deze werd gehanteerd varieerde. Soms werd deze ter plekke bevraagd aan de bewoner ("Is dit gewenst; aanwezig of n.v.t.?") in andere gevallen werd deze kort gemarkeerd als dit in het gesprek ter sprake kwam of pas achteraf ingevuld. De mate waarin de ComfortInstallateur in staat was om tijdens het gesprek in te spelen op vragen, opvallende zaken aan te wijzen (ook buiten de checklist om) wekte veelal de indruk van professionaliteit. In de enkele gevallen dat de checklist punt voor punt werd afgewerkt, merkten we dat de bewoners minder geneigd waren om extra zaken te vertellen of ook een fysiek gesloten houding aannamen (bijvoorbeeld handen gekruist op de borst).

Aan het einde van het gesprek werd veelal afgesloten met een samenvatting van de staat van het huis en de wensen van de bewoners. Een goede en heldere afsluiting werd niet in alle gevallen gecommuniceerd, hierdoor werd het vervolgproces, de te verwachten inhoud en de mate van detail van adviezen niet altijd goed uitgelegd. Het managen van de verwachting (wat staat er in, wanneer heb ik het, krijg ik het per mail of brief, kan ik iemand bellen voor een toelichting) en daarmee de opvolging werd niet altijd gemeld.

Het gebruik van hulpmiddelen (tablets, laptops, camera's) werd in de praktijk niet altijd toegepast. Het achterlaten van bedrijfsinformatie (visitekaartje, folder, flyer) werd vaak ook achterwege gelaten ("u hoort nog van ons").

4.3 Analyse van de enquête onder de bewoners

De derde informatiebron zijn de door de bewoners ingevulde enquêtes. De enquêtes geven een beeld van de gepercipieerde waarde en toepassing van de dienst door de ComfortInstallateurs.

Door middel van bewonersenquête met 34 vragen (zie appendix 5.2) zijn in de vorm van een schriftelijke en online beschikbare surveytool (te bereiken via www.tno.nl/WoningCheck) aan de gepensioneerden waarbij een WoningCheck is uitgevoerd, achtergelaten.

In totaal zijn tot en met 15 juni 215 125 enquêtes ingevuld (270 aanmeldingen, responsepercentages 46%). De enquête bestond uit open en gesloten vragen. De enquêtes zijn verwerkt in SPSS.

De analyse van de vragen zijn verlopen volgens het daarvoor gemaakte analyseplan. Dit analyseplan is opgesteld bij de totstandkoming van de enquête en had als doel om het juiste type vragen te stellen om de ervaringen van de bewoners mee te kunnen laten beoordelen

Het ging hierbij om:

- de ervaringen met de ComfortInstallateurs,
- de adviesvaardigheden (mondeling & schriftelijk),
- de mate waarin de WoningCheck bijdraagt aan de bewustwording van de gepensioneerden omtrent het thema bij langer zelfstandig thuis wonen,
- de mate waarin de WoningCheck bijdraagt aan vervolgcacties richting de ComfortInstallateurs,
- de gepercipieerde waarde van het advies en de bereidheid tot aanbevelen.

Met behulp van SPSS zijn diverse vragen gegroepeerd, en kan op de volgende thema's op basis van de geretourneerde enquêtes een antwoord worden gegeven:

Gesprek (4.2.1)

Beleving van het gesprek

Inhoud van het gesprek/WoningCheck

Totaalbeeld van het gesprek/WoningCheck

Schriftelijk advies (4.2.2)

Beleving van het advies

Inhoud van het advies

Totaalbeeld van het advies

AIDA (= bijdrage WoningCheck aan creëren van: (4.2.3)

Awareness

Interest

Decision

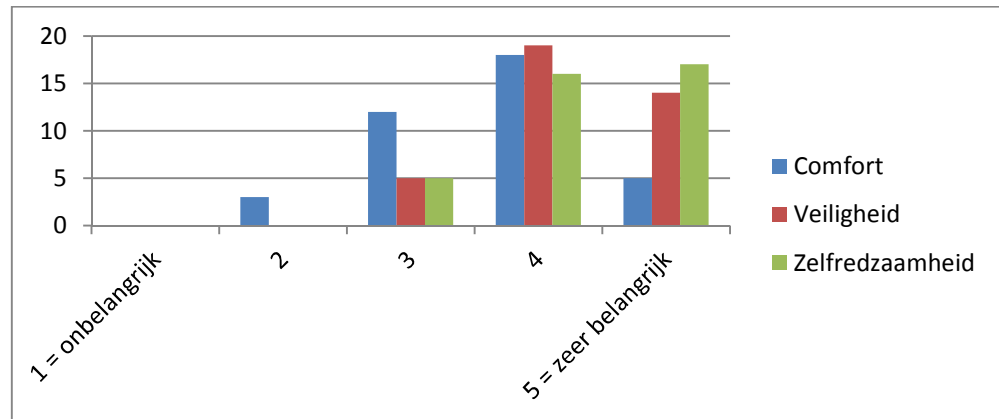
Action

Waarde van de WoningCheck (4.2.4)

4.3.1 Gesprek

Op de vraag welk aspect van de WoningCheck het belangrijkste was om deel te nemen aan de WoningCheck werd door de gepensioneerden als volgt gereageerd?

Op basis van 114 antwoorden, waarbij de respondent op ieder aspect kon reageren is de volgende reacties in een frequentietabel uitgedrukt:

Beleving van het gesprek

De beleving van het gesprek werd gewaardeerd met een 4,4 (5 = max, n=126). De beleving van het gesprek bestaat uit antwoorden op de vragen over de 7, 8 en 9 uit de enquête (cronbachs alpha .749⁵).

De tijd dat een gesprek duurde was 1 tot 1,5 uur (72% van de gesprekken, frequentiemeting). Meest bepalend aspect dat significant bijdraagt aan een hoog cijfer voor de ComfortInstallateur is het vermogen om goed te kunnen luisteren naar de bewoner. Daarnaast is de ervaren deskundigheid een significante factor die bijdraagt aan het krijgen van een hoog cijfer op dit onderdeel.

Inhoud van het gesprek/WoningCheck

De inhoud van het gesprek werd gescoord met een 4,0 (max 5, n= 125). De score werd bepaald door vragen 11,13a/b/c/ en 16 a/b/c/ te groeperen (cronbachs alpha .872).

Totaalbeeld gesprek WoningCheck

De totaalscore van het gesprek (rapportcijfer) is een 8,1 (max 10, n= 117). Er zijn een aantal vragen die de score goed voorspellen (in volgorde)

9. Vond u de ComfortInstallateur deskundig overkomen?
10. Hoe goed luisterde de ComfortInstallateur naar uw persoonlijke wensen en eisen?
7. Heeft de ComfortInstallateur het doel van het gesprek duidelijk aan u uitgelegd?
11. Hoe volledig vond u de WoningCheck?
16c. In hoeverre heeft de ComfortInstallateur u tijdens het gesprek geholpen met praktische tips over: zelfredzaamheid , comfort en veiligheid

Typische antwoorden op de open vragen die een beeld geven over het gesprek:

“De bevestiging dat wij redelijk goed op orde zijn”
 “Deskundigheid, ontspannenheid, vrijblijvendheid”
 “Hoor en wederhoor”
 “Positief gesprek, werd niets opgedrongen”

⁵ Cronbachs alpha is een maat die weergeeft of vragen op het zelfde begrip scoren, (interne validiteit), bij een hoge score >.70, kunnen vragen gegroepeerd worden en geven zij een beter betrouwbare score.

“Een gezellige manier van communiceren”.

Bovenstaande antwoorden zijn een doorsnede van de meest aangetroffen reacties.

4.3.2 *Schriftelijk advies*

Na afronding van het gesprek is conform de workflow afgesproken dat een schriftelijk advies wordt verstrekt aan de bewoner (binnen 5 dagen of anders overeengekomen). In 82% van de gevallen (n= 111) was het advies op tijd binnen.

Beleving van het advies

Voor de beleving van het advies is gekeken naar de mate waarin het advies aansluit op de persoonlijke situatie. De bedoeling van deze vraag is om te kijken in welke mate de informatie die tijdens het gesprek is uitgewisseld (zowel over het huis, de persoonlijke situatie als de eisen van de bewoner) goed is weergegeven. Op basis van 107 respondenten is een cijfer van 3,9 gegeven op dit onderdeel (max=5).

Inhoud van het advies/WoningCheck

De inhoud van het advies werd gewaardeerd met een 3,6 (max 5, n=108), hiertoe zijn vragen 22 en 23a/b/c/ samengenomen.

Totaalbeeld advies/WoningCheck

Het totaalbeeld van het advies werd gewaardeerd met een rapportcijfer 7,7 (n=108).

Er zijn een aantal vragen die de score goed voorspellen (in volgorde):

18. Welk rapportcijfer zou u het gesprek willen geven?
22. Kunt u een rapportcijfer geven voor de leesbaarheid van het advies?

Typische antwoorden op de open vragen die een beeld geven over het schriftelijk advies:

“niet prettig maar zakelijk “

“al met al.. duidelijk... en bevestiging van het geen al in gesprek aan de orde was (nu met prijsindicaties)”

“toch over sommige adviezen nadenken”

“naslagwerk voor de toekomst indien er eventueel verbeteringen moeten worden toegepast.”

“Mening van een buitenstaander over punten die een langer verblijf, ook op latere leeftijd, mogelijk maken”

Bovenstaande antwoorden zijn een doorsnede van de meest aangetroffen reacties.

4.3.3 *Toegevoegde waarde WoningCheck*

Bij het uitzetten van de WoningCheck was één van de doelstellingen het creëren van bewustwording bij de doelgroep over de thema's langer zelfstandig thuis wonen, comfort en veiligheid. Een succes criterium voor UNETO VNI was het genereren van vervolgacties richting de ComfortInstallateurs.

Door middel van het gebruiken van het AIDA model (Awareness, Interest, Decision Action) ⁶ is via de analyse van de enquêtes in beeld gebracht wat de bijdrage aan de WoningCheck is geweest bij de volgende vier stappen:

Awareness is vertaald in de enquête door te vragen naar de mate van bekendheid met de inhoud tijdens het gesprek. De bewoners scoorden dit met een 3,6 (max = 5, n= 123).

Interest is in de enquête gevraagd als zijnde het op nieuwe ideeën brengen voor het doen van aanpassingen in de woning. Omdat deze ideeën zowel in het gesprek als in het schriftelijk advies voorkomen zijn deze beide categorieën bekeken:

In welke mate heeft het gesprek u op nieuwe ideeën gebracht voor aanpassingen aan uw woning? Score 3,4 (max=5, n=121).

In welke mate heeft het advies u op nieuwe ideeën gebracht voor aanpassingen aan uw woning? Score 3,1 (max=5, n=108).

Desire is vertaald in de intentie om aanpassingen te gaan doen (door de ComfortInstallateur of door iemand anders). Het gaat om een intentie als gevolg van het gesprek en het advies. Hierbij zijn de volgende antwoorden gegeven (n=114):

Ja	13%
Misschien	53%
Nee	34%

Action is bevraagd door te kijken naar de directe opvolging van de adviezen (door de ComfortInstallateur). In 5% van de gevallen heeft de WoningCheck voor de ComfortInstallateur geleid tot een vervolgspraak (n=119).

4.3.4 Waarde van de WoningCheck

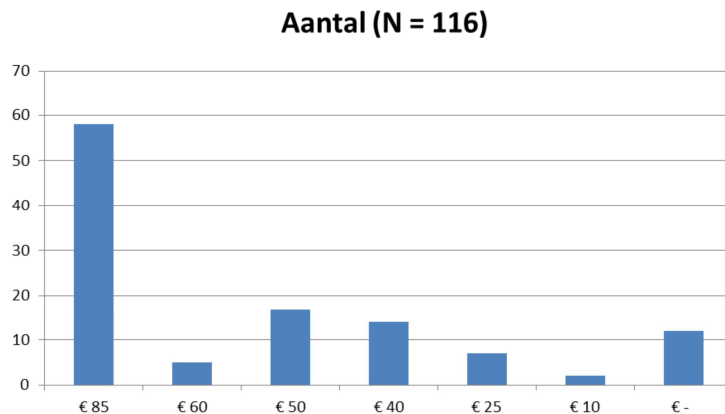
De bewoners hebben geen kosten gemaakt voor de WoningCheck. Wel is aan hen medegedeeld dat de prijs normaliter € 85 euro bedraagt. In de enquête is gevraagd

⁶ E.K. Strong (1925) "Theories of Selling", *Journal of Applied Psychology*, volume 9, pagina 75-86

of de bewoners deze prijs, op basis van hun ervaringen met deze dienst (gesprek en het schriftelijk advies) het waard vinden (ja/nee).

50% vond de WoningCheck dit bedrag waard (n= 116). Indien men dit bedrag het niet waard vond, welke bedrag zou de bewoner dan willen betalen?

De volgende frequentietabel geeft inzicht in de verdeling van de antwoorden:

Een andere wijze om de waarde van de WoningCheck mee te kunnen waarderen is de mate waarin bewoners de WoningCheck aan hun eigen vrienden of familieleden willen aanraden. De mate waarin de bewoners met de kennis en ervaring van de WoningCheck bereid is dit in zijn eigen netwerk aan te bevelen, geeft een beeld waarin dit product tot tevredenheid stemt.

28. Gebaseerd op uw ervaring met de WoningCheck, hoe waarschijnlijk is het dat u de WoningCheck zou aanbevelen aan een vriend of familielid?	Zeer onwaarschijnlijk	3,4 %
	Onwaarschijnlijk	6,9%
	Niet waarschijnlijk, maar ook niet onwaarschijnlijk	32,8%
	Waarschijnlijk	47,4%
	Zeer waarschijnlijk	9,5%

Van de 116 bewoners die hebben gereageerd wil 57% dit product waarschijnlijk-zeer waarschijnlijk) aanbevelen.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

- Tevredenheid van de klant

De enquête toont een tevreden klant:

Beleving van het gesprek	4,3 (uit 5)
Inhoud van het gesprek	4,0 (uit 5)
Rapportcijfer gesprek	8,1 (uit 10)
Beleving van het advies	3,9 (uit 5)
Inhoud van het advies	3,6 (uit 5)
Rapportcijfer advies	7,7 (uit 10)

Op basis van bovenstaande kan ook worden geconcludeerd dat deze cijfers voldoen aan de door ABN AMRO ZilverSchild genoemde succescriteria (200 verzekerden in meerderheid positief waren over het totale aanbod, het feitelijke gebruik ervan en de wijze van toepassing).

- Hitrate: opdrachten voor installateurs.

De directe hitrate lijkt met 5% opdrachten aan ComfortInstallateurs wellicht laag. Dit beeld dient om drie redenen genuanceerd te worden. Allereerst zijn de installateurs nadrukkelijk geïnstrueerd om vrijblijvend te adviseren en pas te offeren wanneer een klant daar nadrukkelijk om vraagt. Ten slotte is het de verwachting dat de bewoners, wellicht via andere kanalen (zelf, via kennis, of via hun 'eigen' installateur) wel met behulp van het achtergelaten schriftelijk advies nu of in de toekomst alsnog over gaan tot het uitvoeren van woningaanpassingen.

- Tevredenheid installateurs

Op het moment van afronden van het technologiecluster is de afsluitende enquête van de installateurs nog niet ontvangen. Getuige het enthousiasme van een deel van hen, de marktrespons en de bereidheid bij een aantal installateurs om (veel) extra WoningChecks te willen uitvoeren, lijkt het alsof de WoningCheck (met dit traject) de mogelijkheid geeft voor installateurs om zich te bekwamen op een nieuwe markt voor een (deels) nieuwe doelgroep.

De eindtevredenheid zal na afronding van het technologiecluster ook via de reguliere klanttevredenheidsonderzoeken kunnen worden bepaald. Dit meet wellicht een ander aspect van de tevredenheid maar geeft wel de tevredenheid ten aanzien van het product en de inhoud weer (en de extra omzet).

- Verhouding kosten versus baten

Dit kan slaan op de vergoeding die de installateurs krijgen versus de kosten die nodig zijn om de WoningCheck als dienst uit te voeren (nauwe interpretatie). Uit de bereidheid tot het uitvoeren van vele extra WoningChecks, kan afgelezen worden dat deze activiteit voor installateurs welkom is (met de kans op daaruit voortvloeiende werkzaamheden).

De inschatting van de kosten en baten kan ook door de bewoners worden gedaan. De waarde van het advies voor de klant kwam in 50% overeen met de geschatte kosten. De bereidheid tot aanbevelen van deze dienst was 57%.

5.2 Aanbevelingen

5.2.1 Aanbevelingen met betrekking tot de installateurs

1. *Vergroten adviesvaardigheden en -competenties voor uitvoering Woningchecks door ComfortInstallateurs*- de verwachting is dat door het verbeteren van de zachte vaardigheden van de ComfortInstallateurs en het beter procesmatig inplannen van de uitvoering en opvolging van de afspraken, de kans op opdrachten voor de installateurs wordt vergroot en dat meer latente klantvragen kunnen worden geïdentificeerd en opgevolgd.
2. *Verbreden technische kennis van ComfortInstallateurs*. De WoningCheck vraagt een kennis van de breedte van de installatietechniek in een woning en bovendien van bouwtechnische zaken. ComfortInstallateurs hebben elk hun specialisme. Zij gaven dan ook aan behoefte te hebben aan een verbreding van hun kennis.
3. *Borg het label ComfortInstallateurs*- ABN AMRO ZilverSchild wil graag goede bedrijven kunnen aanraden aan haar leden. Een wens is om objectief meetbare kwaliteit van ComfortInstallateurs te weten, opdat haar klanten een bepaald kwaliteit advies kunnen verwachten. Het label ComfortInstallateur kan hier aan bijdragen. Bij het opzetten van het label zou er aandacht moeten zijn voor:
  - de borging van de ambitie om het bedrijf te ontwikkelen tot ComfortInstallateur in de strategie en het beleid;
  - de adviesvaardigheid en technische vaardigheid van medewerkers;
  - de relatie van het bedrijf tot (technische) partners uit een andere discipline;
  - de relatie van het bedrijf met deskundigen uit de zorg, bijvoorbeeld ergotherapeuten.

5.2.2 Aanbevelingen met betrekking tot ontwikkeling van de WoningCheck en andere hulpmiddelen voor installateurs

4. *Digitaliseer de WoningCheck*. De installateurs gaven meermaals aan behoefte te hebben aan een digitaal hulpmiddel. Men verwacht dat dit digitale hulpmiddel eenvoudiger zal zijn in gebruik; dat het mogelijk wordt om op meerdere manieren door de woning te lopen (meerdere volgordes mogelijk); dat het een deel van het opstellen van een advies automatiseert; en dat het mogelijk wordt om beeldmateriaal toe te voegen.
5. *Ontwikkel ondersteunend beeldmateriaal*. Een beeld zegt meer dan 1000 woorden. De WoningCheck draagt sterk bij aan de bewustwording van de technische mogelijkheden. Verwacht mag worden dat de impact groter is wanneer er niet alleen wordt gesproken over een technische voorziening, maar wanneer deze ook kan worden laten zien. Bij voorkeur gaat het hierbij niet om een foto uit de catalogus, maar om een foto of video van de technische voorziening in zijn toepassing (bij iemand thuis). Dit beeldmateriaal kan worden

geïntegreerd in een digitale WoningCheck maar kan ook als boekje bij de papieren WoningCheck worden geleverd.

6. *Ontwikkel een spiekbrief (creditcard formaat): "bel de ergotherapeut als..."*. De opleiding tot ComfortInstallateur maakt hen nog geen zorgverlener. Gedurende het TC bleek dat het niet bij iedereen duidelijk is wanneer de hulp van een ergotherapeut of andere deskundige zou moeten worden ingeroepen.
7. *Update de WoningCheck op termijn*. Houdt tenminste eens per twee jaar de WoningCheck tegen het licht. Voldoet het nog?, zijn aanpassingen nodig? en voer deze indien noodzakelijk door.

5.2.3 Aanbevelingen met betrekking tot marktontwikkeling

8. *Analyseer de markt*. De WoningCheck kan een uniek inzicht geven in enerzijds de penetratiegraad van producten en anderzijds de omvang van de nog onvervulde behoefte aan producten. Wanneer aan de WoningCheck nog enkele vragen over de gebruiker zouden worden toegevoegd kan dit een uniek inzicht in Product-Markt-Combinaties bieden. De waarde hiervan voor de marketing door installateurs en leveranciers is enorm.
9. *Volg de impact in de tijd*. De 'hitrate' was relatief laag. Veel bewoners gaven echter aan het advies te zullen bewaren en hiervan later gebruik te gaan maken.
10. *Start een vervolgonderzoek onder een 10 jaar jongere doelgroep*. De WoningCheck is oorspronkelijk ontwikkeld voor een doelgroep die zo'n 10 jaar jonger is dan de groep waarbij nu de WoningCheck is afgenomen (65-plussers). Deze groep heeft naar verwachting vaker plannen om te verbouwen en zal waarschijnlijk minder geïnteresseerd zijn in zelfredzaamheid maar wel in 'comfort' en 'veiligheid'.
11. *Borg de kwaliteit en tevredenheid van de WoningCheck*. Het is aan te raden om de klanttevredenheid doorlopend te meten door middel van de huidige of wellicht een eenvoudigere enquête. Zo kan de kwaliteit worden gemonitord en heeft de ComfortInstallateur de mogelijkheid om te leren.

Appendices

Enquête bewoners

Vragenlijst Proeftuin WoningCheck (d.d. 28 april 2015)

1. Wat was voor u de reden om u aan te melden voor de “proeftuin WoningCheck”?)*
  - nieuwsgierigheid naar mogelijkheden tot aanpassing van mijn woning
  - dit gratis aanbod kon ik niet weigeren
    - dit aanbod was voor mij aanleiding om te doen wat ik steeds heb uitgesteld
    - anders: .....

* meerdere antwoorden mogelijk

2. Welk aspect van de WoningCheck is voor uw situatie het belangrijkste?

3. Vindt u het een taak van Stichting ABN AMRO ZilverSchild om de WoningCheck onder uw aandacht te brengen?

	<i>onbelangrijk</i>						<i>zeer belangrijk</i>
comfort:		☐	☐	☐	☐	☐	
veiligheid:		☐	☐	☐	☐	☐	
zelfredzaamheid:		☐	☐	☐	☐	☐	

- Ja
- Nee

De volgende vragen gaan over de ComfortInstallateur die bij u op bezoek is geweest voor de WoningCheck

4. Kunt u (door middel van een kruis in de eerste kolom) aangeven welk van onderstaande ComfortInstallateur bij u op bezoek is geweest?

	Oudes & Laseur Electro-techniek/ Loodgieters
	Concept Elektro
	Installatie Adviesgroep Van Schaijk
	Hoekwater B.V. Electrotechnisch installatiebedrijf
	Installatiebureau Martin van Grieken
	Bijl Totaaltechniek (= Stiel Groep)
	Roks Comfort
	SOB (=Service- en onderhoudsbedrijf Midden Nederland B.V.)
	Electrotechnisch Bureau Van Til (Domotica)
	ETB Scheepmaker
	Stahlhöfer Electrotechniek
	Onbekend

TIP: U kunt hiervoor eventueel de naam op het advies opzoeken dat door de ComfortInstallateur is toegestuurd

3. Op welke dag was het bezoek gepland?

Datum:

4. Was de ComfortInstallateur op tijd?
- Ja
  - Nee, namelijk.....
5. Heeft de ComfortInstallateur zich aan u voorgesteld?
- Ja
  - Nee
6. Wat voor indruk maakte de ComfortInstallateur op u?
- Onverzorgd
  - Neutraal
  - Verzorgd

7. Heeft de ComfortInstallateur het doel van het gesprek (namelijk een vrijblijvende WoningCheck) duidelijk aan u uitgelegd?
- Onduidelijk
  - Niet heel erg duidelijk
  - Neutraal
  - Duidelijk
  - Zeer duidelijk

De volgende vragen gaan over het gesprek dat u gevoerd heeft met de ComfortInstallateur

8. Vond u de ComfortInstallateur een aangename gesprekspartner?

niet aangenaam   *zeer aangenaam*

9. Vond u de ComfortInstallateur deskundig overkomen?

niet deskundig   *zeer deskundig*

10. Hoe goed luisterde de ComfortInstallateur naar uw persoonlijke wensen en eisen? (1 hij/zij luisterde niet - 10 hij/zij luisterde zeer goed)

Uw cijfer:

11. Hoe volledig vond u de WoningCheck?

niet volledig   *zeer volledig*

12. In welke mate was u bekend met hetgeen de ComfortInstallateur u vertelde?

niet bekend   *zeer bekend*

13. Hoeveel heeft de ComfortInstallateur u verteld over technische mogelijkheden voor het verhogen van:

	<i>zeer weinig</i>					<i>zeer veel</i>
comfort:		☐	☐	☐	☐	☐
veiligheid:		☐	☐	☐	☐	☐
zelfredzaamheid:		☐	☐	☐	☐	☐

14. Hoe lang heeft het gesprek met de ComfortInstallateur naar uw inschatting geduurd?

- Minder dan 1 uur
- Tussen 1 en 1½ uur
- Tussen 1½ en 2 uur
- Langer dan 2 uur

15. Hoe heeft u dit ervaren?

- te kort
- niet te kort en niet te lang
- te lang

16. In hoeverre heeft de ComfortInstallateur u tijdens het gesprek geholpen met praktische tips over:

	<i>niet geholpen</i>					<i>zeer geholpen</i>
comfort:		☐	☐	☐	☐	☐
veiligheid:		☐	☐	☐	☐	☐
zelfredzaamheid:		☐	☐	☐	☐	☐

17. In welke mate heeft het gesprek met de ComfortInstallateur u gebracht op nieuwe ideeën ten aanzien van aanpassingen aan uw woning?

in geringe mate   *in grote mate*

18. Welk rapportcijfer zou u het gesprek willen geven? (1-10)

Uw cijfer:

De volgende vragen gaan over het advies dat u ontvangen heeft van uw ComfortInstallateur naar aanleiding van het gesprek over uw WoningCheck

19. Wanneer ontving u het advies?

Datum:

20. Was de het advies op tijd (binnen 5 werkdagen of anders overeengekomen) ?

- Ja
- Nee, namelijk.....

21. Hoe goed sluit het ontvangen advies aan op uw persoonlijke situatie?

sluit niet aan   *sluit goed aan*

22. Op welke leeftijd vindt u aanpassingen aan uw woning niet meer nodig?

leeftijd
60 tot 70:
71 tot 75:
76 tot 80
80 tot 85
86 tot 90
90 tot 95
95 en ouder

23. Kunt u een rapportcijfer geven voor de leesbaarheid van het advies? (helder beschreven, duidelijk uitgelegd, goed Nederlands) (1-10)

Uw cijfer:

24. In hoeverre bevat het advies praktische tips op het gebied van

	<i>geen praktische tips</i>	<i>veel praktische tips</i>
comfort:	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
veiligheid:	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
zelfredzaamheid:	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	

25. In welke mate heeft het advies u op nieuwe ideeën gebracht voor aanpassingen aan uw woning?

in geringe mate   *in grote mate*

26. Welk rapportcijfer zou u het advies als geheel willen geven? (1-10)

Uw cijfer:

De volgende vragen gaan over het advies en het gesprek als geheel.

27. Heeft u door het gesprek en het advies de intentie gekregen om de ComfortInstallateur of iemand anders te vragen om een aanpassing te doen in uw woning?

- Ja
- Misschien
- Nee

28. Heeft u concrete vervolgafspraken gemaakt met de ComfortInstallateur?

- Ja
- Nee

Wilt u uw antwoord kort toelichten?

29. Gebaseerd op uw ervaring met de WoningCheck, hoe waarschijnlijk is het dat u de WoningCheck zou aanbevelen aan een vriend of familielid?

- Zeer onwaarschijnlijk
- Onwaarschijnlijk
- Niet waarschijnlijk, maar ook niet onwaarschijnlijk
- Waarschijnlijk
- Zeer waarschijnlijk

30. In de aankondigingsbrief werd een bedrag van 85 euro genoemd als prijs van een WoningCheck; Vindt u het gesprek en het opvolgende advies dit bedrag waard?

- Ja
- Nee

31. Indien uw antwoord op de vorige vraag nee was, welk bedrag zou wel bereid zijn om te betalen voor dit advies?

€ 60   € 50   € 40   € 25   € 10   € 0

Wilt u uw antwoord kort toelichten?

Tot slot willen we u graag nog een paar open vragen stellen.

32. Wat vond u het meest prettige aan het gesprek?

33. Wat vond u het meest prettig aan het schriftelijk advies?

34. Wat wilt u als grootste verbeterpunt meegeven aan de Comfort-Installateur die u heeft bezocht en van een vrijblijvend advies heeft voorzien?

Hartelijk dank voor uw medewerking aan deze evaluatie.

Ons laatste verzoek is om uw mening over deze enquête te willen geven.

Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

- ik vond de enquête inhoudelijk goed
- ik vond de enquête inhoudelijke onvoldoende
- ik vond de enquête makkelijk om in te vullen
- ik vond de enquête moeilijk om in te vullen

Wij zullen de gegevens anoniem verwerken en delen met de groep van ComfortInstallateurs met wie wij de Proeftuin WoningCheck uitvoeren. Tevens zal een terugkoppeling worden gegeven aan ABN AMRO ZilverSchild. Voor vragen naar aanleiding van deze brief en enquête kunt u contact opnemen bij de op de voorzijde vermelde contactpersoon.

Gebruikte WoningChecklist

Intake/algemeen		
A1	Specifieke beperkingen	
A2	Personenalarm (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
A3	Politiekeurmerk Veilig Wonen	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
A4	Isolatie / verhoging energielabel	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:

Buitenzijde / voordeur		
V1	Deurintercom met video of deurspion	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE2	Wandcontactdozen extra	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE1	Buitenlamp met passieve	☐ n.v.t.

	infraroodsensor	☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
V5	Lichtschakelaar binnen direct naast slot van de deur	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE5	Loze leidingen	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE6	Passende ventilatie	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
V6	Inbraakalarm	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
T1	Teruggebogen deurklink i.p.v. 'normale' deurklink	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
T2	Deurdrempels verlagen	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
T3	Deurklink i.p.v. deurknop	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst

		opmerkingen:
T4	Aangepast slot	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
T5	Lift (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE8	Interactie tussen apparatuur (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
V7	Elektrisch slot (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:

Gang/hal/meterkast		
I1	Electra	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
I2	Data	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:

Achterdeur		
CE1	Buitenlamp met passieve	☐ n.v.t.

	infraroodsensor	☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
V5	Lichtschakelaar binnen direct naast slot van de deur	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE2	Wandcontactdozen extra	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE5	Loze leidingen	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE6	Passende ventilatie	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
V6	Inbraakalarm	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
T1	Teruggebogen deurklink i.p.v. 'normale' deurklink	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
T2	Deurdrempels verlagen	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
T3	Deurklink i.p.v. deurknop	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst

		opmerkingen:
V7	Elektrisch slot (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:

Woonkamer		
CE3	Programmeerbare klokthermostaat voor de CV	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
V4	Detector rook	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE2	Wandcontactdozen extra	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE5	Loze leidingen	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE6	Passende ventilatie	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
V6	Inbraakalarm	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
T1	Teruggebogen deurklink i.p.v. 'normale' deurklink	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst

		opmerkingen:
T2	Deurdrempels verlagen	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE8	Interactie tussen apparatuur (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE10	Elektrische gordijnopeners	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:

Keuken		
V3	Detector - gas en CO	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE4	Thermostaatradiatorkraan	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE2	Wandcontactdozen extra	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE5	Loze leidingen	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE6	Passende ventilatie	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst

		opmerkingen:
V6	Inbraakalarm	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
T1	Teruggebogen deurklink i.p.v. 'normale' deurklink	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
T2	Deurdrempels verlagen	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
T3	Deurklink i.p.v. deurknop	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE7	Eénhendel mengkraan (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE8	Interactie tussen apparatuur (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE9	Mogelijkheid inductie of keramische kookplaat (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:

Toilet (beneden)		
CE2	Wandcontactdozen extra	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst

		opmerkingen:
CE2	Licht met bewegingssensor	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:

Trap		
CE2	Wandcontactdozen extra	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE5	Loze leidingen	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:

Overloop		
CE2	Licht met bewegingssensor	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:

Slaapkamer 1		
V4	Detector rook	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE2	Wandcontactdozen extra	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE4	Thermostaatradiatorkraan	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst

		opmerkingen:
CE5	Loze leidingen	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE6	Passende ventilatie	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
V6	Inbraakalarm	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
T1	Teruggebogen deurklink i.p.v. 'normale' deurklink	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
T2	Deurdrempels verlagen	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE8	Interactie tussen apparatuur (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE10	Elektrische gordijnopeners (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE12	Wastafel in slaapkamer (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:

CE2	Licht met bewegingssensor	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:

Slaapkamer 2		
V4	Detector rook	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE2	Wandcontactdozen extra	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE4	Thermostaatradiatorkraan	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE5	Loze leidingen	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE6	Passende ventilatie	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
V6	Inbraakalarm	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
T1	Teruggebogen deurklink i.p.v. 'normale' deurklink	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:

T2	Deurdrempels verlagen	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE8	Interactie tussen apparatuur (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE10	Elektrische gordijnopeners (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE12	Wastafel in slaapkamer (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE2	Licht met bewegingssensor	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:

Slaapkamer 3		
V4	Detector rook	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE2	Wandcontactdozen extra	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE4	Thermostaatradiatorkraan	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst

		opmerkingen:
CE5	Loze leidingen	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE6	Passende ventilatie	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
V6	Inbraakalarm	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
T1	Teruggebogen deurklink i.p.v. 'normale' deurklink	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
T2	Deurdrempels verlagen	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE8	Interactie tussen apparatuur (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE10	Elektrische gordijnopeners (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE12	Wastafel in slaapkamer (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE2	Licht met	☐ n.v.t.

	bewegingssensor	☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:

Slaapkamer 4		
V4	Detector rook	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE2	Wandcontactdozen extra	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE4	Thermostaatradiatorkraan	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE5	Loze leidingen	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE6	Passende ventilatie	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
V6	Inbraakalarm	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
T1	Teruggebogen deurklink i.p.v. 'normale' deurklink	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:

T2	Deurdrempels verlagen	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE8	Interactie tussen apparatuur (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE10	Elektrische gordijnopeners (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE12	Wastafel in slaapkamer (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE2	Licht met bewegingssensor	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:

Studeerkamer/werkkamer		
V4	Detector rook	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE2	Wandcontactdozen extra	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE4	Thermostaatradiatorkraan	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:

CE5	Loze leidingen	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE6	Passende ventilatie	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
V6	Inbraakalarm	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
T1	Teruggebogen deurklink i.p.v. 'normale' deurklink	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
T2	Deurdrempels verlagen	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE10	Elektrische gordijnopeners (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE2	Licht met bewegingssensor	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:

Badkamer		
SB1	Douche zonder douchebak	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst

		opmerkingen:
SB2	In hoogte aangepaste douche	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
SB3	Extra regelknop voor ventilatie	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
SB4	Thermostaat mengkraan in badkamer	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
SB5	Antislipvloer in toilet en badkamer	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
SB6	Toilet op de verdieping	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE4	Thermostaatradiatorkraan	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE2	Wandcontactdozen extra	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE5	Loze leidingen	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE6	Passende ventilatie	☐ n.v.t.

		☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
T1	Teruggebogen deurklink i.p.v. 'normale' deurklink	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
T2	Deurdrempels verlagen	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
SB7	Douchezitje en handgrepen (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE2	Licht met bewegingssensor	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:

Zolder		
V3	Detector - gas en CO	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE4	Thermostaatradiatorkraan	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE2	Wandcontactdozen extra	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE5	Loze leidingen	☐ n.v.t.

		☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE6	Passende ventilatie	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
V6	Inbraakalarm	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
T1	Teruggebogen deurklink i.p.v. 'normale' deurklink	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
T2	Deurdrempels verlagen	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE10	Elektrische gordijnopeners (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:
CE12	Wastafel (indien slaapkamer) (plus)	☐ n.v.t. ☐ al aanwezig ☐ gewenst opmerkingen:

Bijlage

De items nader toegelicht.

Comfort & Energie

CE1	Licht met bewegingssensor	<p>In ieder geval bij de voordeur en entree, en bij de tuin/achterdeur indien aanwezig. Bewegingssensoren voor verlichting in andere ruimtes kan, maar is momenteel nog sterk afhankelijk van persoonlijke smaak van de bewoners. Ook oriëntatieverlichting die 's nachts inschakelt als je uit bed stapt, valt hier onder; hierbij is plintverlichting een optie, er is dan verlichting om de weg te vinden en een eventuele partner wordt niet gewekt door het licht.</p> <p>Van belang voor: bewoner (gebruiksgemak) Wanneer niet toepassen: voor bewoners met dementie is automatisch in- en uitschakelen van verlichting onprettig. Zij zijn eraan gewend dit met de hand te doen en kunnen in de war raken als (bijvoorbeeld in het toilet) het licht niet uitgedaan kan worden voordat je de ruimte verlaat.</p>
CE2	Wandcontactdozen	<p>Extra wandcontactdozen, met speciale aandacht voor de plaats: goed bereikbaar (soms is hoog beter, soms laag). Per ruimte minimaal 2 wandcontactdozen, plus per 7 m² verblijfsruimte minimaal 2 wandcontactdozen. Voorbereiding onder dak voor aansluiten zonnecellen (PV).</p> <p>Vergeet een eventuele hobbykamer/ kantoor niet, en geef voldoende aandacht aan de slaapkamer (lampjes; verstelbaar bed; elektrische deken; audio/ video apparatuur en wekkers; opladen telefoon/laptop; huishoudelijke apparatuur, etc.)</p> <p>Van belang voor: bewoner (gebruiksgemak), eigenaar/verhuurder (flexibiliteit toekomstige wensen of nieuwe bewoners) Wanneer niet toepassen: -</p>
CE3	Klokthermostaat voor de CV	<p>Deze kan programmeerbaar zijn; instructie en/of duidelijke handleiding is dan noodzakelijk.</p> <p>Van belang voor: bewoner (gebruiksgemak), eigenaar/verhuurder (energiebesparing) Wanneer niet toepassen: in bijzondere situaties; bijvoorbeeld in woningen waar nachtverlaging niet zinvol is, zoals</p>

		energiezuinige woningen met vloerverwarming.
CE4	Thermostaatradiatorkraan	<p>Doel: beter regelbare temperatuur in andere ruimtes. Voor de ruimtes waar niet de opnemer van de klokthermostaat hangt. Aanvullend hierbij: de temperatuur in slaapkamers zou beter regelbaar (sneller / warmer) moeten worden dan standaard bouwbesluit. Normaal gesproken wordt een slaapkamer ontworpen op 18 graden, dit is te laag als je er een werk- of studeerkamer van wilt maken. Bij een zolder ('onbenoemde ruimte' in het bouwbesluit) geldt zelfs 15 graden als ontwerptemperatuur.</p> <p>Van belang voor: bewoner (gebruiksgemak), eigenaar/verhuurder (flexibiliteit toekomstige wensen of nieuwe bewoners)</p> <p>Wanneer niet toepassen:</p>
CE5	Loze leidingen voor huisautomatiseringssysteem	<p>Voor het systeem zelf kan gekozen worden uit verschillende standaarden, waarop de komende jaren ook nog ontwikkeling te verwachten is. Als er niet direct huisautomatisering wordt geïnstalleerd dan is in ieder geval het leggen van loze leidingen een goede basis om een toekomstige installatie zonder veel moeite aan te leggen. Vanuit overwegingen van betrouwbaarheid is volledig vertrouwen op draadloos niet verstandig (interferentie, storingsgevoeligheid; bandbreedte). Door de loze leidingen in een ster te plaatsen, met de meterkast als centrale punt en de verschillende ruimtes aan het andere einde van de loze leiding, kan achteraf gekozen worden voor ofwel een busverbinding ofwel een point-to-point verbinding.</p> <p>Denk bij de plaatsing van loze leidingen onder meer aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een leiding naar de voordeur en/of achterdeur(t.b.v. elektrisch bedienbaar slot, en/of voor de intercom) • badkamer • slaapkamer • woonkamer • keuken • zolder

		<p>De loze leidingen in de andere ruimtes dan voordeur/achterdeur kunnen worden gebruikt voor sensoren (bijvoorbeeld inactiviteitsmonitors), of spreek/luisterverbindingen bij alarmopvolging, elektrische bediening van gordijnen.</p> <p>Van belang voor: bewoner (snelle aanpasbaarheid in geval specifieke wensen), eigenaar/verhuurder (toekomstvastheid) Wanneer niet toepassen: -</p>
CE6	Passende ventilatie	<p>Wanneer een woning extra wordt geïsoleerd of om andere redenen de schil luchtdicht(er) wordt gemaakt dienen er ook passende maatregelen te worden genomen m.b.t. de ventilatie. Wanneer een woning zeer luchtdicht en zeer energiezuinig wordt gemaakt is CO2-gestuurde ventilatie een goede oplossing.</p> <p>Aanvullend: is de ventilatie goed geregeld in de diverse ruimtes. Als de eigenaar van de woning zelf de zolder heeft verbouwd van 'onbenoemde ruimte' naar werkkamer of slaapkamer ('verblijfsruimte') is ook de ventilatie vermoedelijk onvoldoende.</p> <p>Van belang voor: bewoner (comfort, gezondheid) Wanneer niet toepassen: -</p>
CE7	Eénhendel mengkraan in keuken (plus)	<p>Deze vergemakkelijkt de bediening.</p> <p>Van belang voor: bewoner (bedieningsgemak) Wanneer niet toepassen: -</p>
CE8	Automatische interactie tussen apparatuur (plus)	<p>Bijv. tv/radio zachter als telefoon of deurbel gaat of in geval van contact met zorgcentrale.</p> <p>Van belang voor: bewoner (veiligheid), zorgverlener (contact met bewoner in zorg op afstand) Wanneer niet toepassen: -</p>
CE9	De keuzemogelijkheid bieden voor een gaskookplaat óf een elektrische kookplaat (plus)	<p>Dit is veiliger dan gas, omdat het niet mogelijk is dat er gas de woning instroomt ingeval de vlam uitgegaan is; bij inductie is een aanvullend voordeel dat de plaat snel afkoelt na uitschakelen. Veel bewoners zijn gewend aan gas, en niet gewend aan elektrisch koken. De feitelijke aanleg van inductie of keramische kookplaat is dus een</p>

		<p>persoonlijke keus. Voorbereiding van gas danwel elektrisch koken is dan van belang. Alternatief is een gaskookplaat met vlambewaking.</p> <p>Uitwerking: in de keuken is zowel een gas-aansluiting als een aansluiting voor elektrisch koken aanwezig en de bewoner kiest.</p> <p>Van belang voor: bewoner (veiligheid) Wanneer niet toepassen: feitelijke plaatsing hangt af van voorkeur en ervaring van bewoner.</p>
CE10	Elektrische gordijnopeners (plus)	<p>Comfort, en van belang voor bewoners die minder spierkracht hebben.</p> <p>Van belang voor: bewoner (comfort) Wanneer niet toepassen: -</p>
CE11	Elektrische zonwering rolluiken (plus)	<p>Comfort, en van belang voor bewoners die minder spierkracht hebben.</p> <p>Van belang voor: bewoner (comfort) Wanneer niet toepassen: -</p>
CE12	Wastafel in de slaapkamer (plus)	<p>Of minimaal koud en warm water in elke slaapkamer. Dit wordt door veel mensen als een comfortverhogende uitbreiding gezien.</p> <p>Van belang voor: bewoner (comfort), mantelzorger/zorgverlener (gemak bij verlenen zorg) Wanneer niet toepassen: afhankelijk van de indeling van de woning (als de badkamer om de hoek van de slaapkamer aanwezig is, bijvoorbeeld).</p>

Sanitair, badkamer

SB1	Douche zonder douchebak	<p>Ten behoeve van goede toegang (niet struikelen).</p> <p>Van belang voor: bewoner (veiligheid), zorgverlener (eenvoudiger zorg verlenen) Wanneer niet toepassen: bij ruimtegebrek of bouwkundige belemmeringen</p>
SB2	In hoogte aangepaste douche	<p>Met behulp van douche-glijstang.</p> <p>Van belang voor: bewoner (comfort) Wanneer niet toepassen: -</p>
SB3	Extra bediening voor ventilatie	<p>In ieder geval in de badkamer.</p> <p>Van belang voor: bewoner (comfort en gezondheid), eigenaar (onvoldoende ventilatie in</p>

		<p>natte ruimte veroorzaakt schimmels en verkort de levensduur van kozijnen)</p> <p>Wanneer niet toepassen: Als de ventilatie automatisch geregeld wordt (aanwezigheid of CO₂), als er een collectief ventilatiesysteem is zonder mogelijkheid tot individuele regeling</p>
SB4	Thermostaat mengkraan in badkamer	<p>Comfort en veiligheid (minder kans op te hete of te koude straal).</p> <p>Van belang voor: bewoner (comfort)</p> <p>Wanneer niet toepassen: -</p>
SB5	Antislipvloer in toilet en badkamer	<p>Tegen uitglijden.</p> <p>Van belang voor: bewoner (veiligheid)</p> <p>Wanneer niet toepassen: -</p>
SB6	Toilet op verdieping	<p>Alleen voor woningen met verdieping.</p> <p>Van belang voor: bewoner (comfort), verhuurder (waarde woning; huurpunten)</p> <p>Wanneer niet toepassen: als er geen verdieping aanwezig is</p>
SB7	Douchezitje en handgrepen (plus)	<p>Of in ieder geval de mogelijkheid om deze later te installeren, door de muur zodanig te versterken dat dit mogelijk is. Voor nieuwe wanden geldt dat deze in ieder geval sterk genoeg moeten zijn om dit later aan te brengen.</p> <p>Van belang voor: bewoner (veiligheid)</p> <p>Wanneer niet toepassen: -</p>

Veiligheid

V1	Deurintercom met video of deurspion	<p>In ieder geval voor woningen met centrale toegang. In andere gevallen kan een deurspion een eenvoudige oplossing zijn.</p> <p>Van belang voor: bewoner (veiligheid), mantelzorger/zorgverlener (toegang)</p> <p>Wanneer niet toepassen: -</p>
V2	Buitenlamp bewegingsmelder	<p>Zowel bij voor- als achterdeur. Dit kan ook een galerijlamp zijn.</p> <p>Van belang voor: bewoner (veiligheid), mantelzorger/zorgverlener (toegang)</p> <p>Wanneer niet toepassen: als er voldoende kunstlicht is; als de deur dicht bij een drukke straat is zodat het licht ook vaak door een passant wordt ingeschakeld</p>
V3	Detector - gas en CO	<p>Kan standalone, maar bij voorkeur zodanig dat de detector geschikt is voor doormelding naar een centrale. Als de opvolgingsdienst al bekend is, dan de keus voor de detector maken in overleg met de</p>

		<p>dienstaanbieder (deze hebben soms specifieke wensen/eisen).</p> <p>Van belang voor: bewoner (veiligheid) Wanneer niet toepassen: -</p>
V4	Detector rook	<p>Kan standalone, maar bij voorkeur zodanig dat de detector geschikt is voor doormelding naar een centrale. Als de opvolgingsdienst al bekend is, dan de keus voor de detector maken in overleg met de dienst aanbieder (deze hebben soms specifieke wensen/eisen).</p> <p>Van belang voor: bewoner (veiligheid), eigenaar/verhuurder (lager risico) Wanneer niet toepassen: -</p>
V5	Lichtschakelaars	<p>Direct naast slot van de voor- en achterdeur.</p> <p>Van belang voor: bewoner/mantelzorger/zorgverlener (toegankelijkheid) Wanneer niet toepassen: bij automatische bewegingsmelders voor binnenverlichting is een handmatige lichtschakelaar niet nodig.</p>
V6	Inbraakalarm	<p>Kan standalone, maar bij voorkeur zodanig dat de detector geschikt is voor doormelding naar een centrale. Als de opvolgingsdienst al bekend is, dan de keus voor de detector maken in overleg met de dienst aanbieder (deze hebben soms specifieke wensen/eisen).</p> <p>Van belang voor: bewoner (veiligheid), eigenaar/verhuurder (lager risico) Wanneer niet toepassen: -</p>
V7	Elektrisch slot op buitendeur (plus)	<p>Voor verlenen van toegang aan zorgdiensten of hulpverleners. De technologiekeus maken in overleg met de zorgaanbieder.</p> <p>Van belang voor: mantelzorger/zorgverlener (toegang) Wanneer niet toepassen: als er geen sprake van zorg op afstand is en ook niet te verwachten is, en bijvoorbeeld als toegang ook via een huismeester geregeld is.</p>
V8	Personenalarm (plus)	<p>Een alarm dat door de bewoner zelf te activeren is, bijvoorbeeld een zender die om de hals gehangen kan worden, in combinatie met spreek/luisterverbindingen voor de opvolging. Dit systeem werkt pas als ook de opvolging geregeld is, dus de inhoudelijke keuze voor een systeem kan pas worden gemaakt in overleg met de dienst aanbieder van de opvolging.</p>

		<p>Van belang voor: bewoner (veiligheid), mantelzorger/zorgverlener (snellere respons bij zorgvraag)</p> <p>Wanneer niet toepassen: -</p>
--	--	---

Toegankelijkheid

T1	Teruggebogen deurklink	<p>In plaats van 'normale' deurklink, dit in verband met het eventueel blijven haken met de mouw.</p> <p>Van belang voor: bewoner (veiligheid)</p> <p>Wanneer niet toepassen: -</p>
T2	Deurdrempels verlagen	<p>Tot minder dan 2 cm.</p> <p>Van belang voor: bewoner (veiligheid)</p> <p>Wanneer niet toepassen: -</p>
T3	Deurklink in plaats van deurknop	<p>Voor een eenvoudigere bediening.</p> <p>Van belang voor: bewoner (bedieningsgemak)</p> <p>Wanneer niet toepassen: -</p>
T4	Aangepast slot	<p>Eenvoudiger openen van een deur omdat de sleutel boven de klink zit en dus makkelijker ingestoken kan worden .</p> <p>Van belang voor: bewoner (bedieningsgemak)</p> <p>Wanneer niet toepassen: -</p>
T5	Lift (plus)	<p>Alleen voor toegang tot niet-grondgebonden woningen.</p> <p>Van belang voor: bewoner (toegankelijkheid)</p> <p>Wanneer niet toepassen: bij bouwkundige beperkingen</p>

Infrastructureel

I1	Electra	<p>Er moeten voldoende groepen (minimaal passend bij het aantal aansluitpunten, volgens NEN1010) zijn. Daarnaast alvast een extra groep om voor te bereiden op zonnecellen (PV). Houd ook rekening met oplaadpunt voor scootmobiel / elektrische fiets.</p> <p>Van belang voor: eigenaar/verhuurder (uitbreidbaarheid, toekomstvastheid)</p> <p>Wanneer niet toepassen: bij zeer kleine appartementen eventueel minder. Groep voor PV alleen als er plaats is voor zonnecellen</p>
I2	Data	<p>Een voldoende betrouwbare en breedbandige internetverbinding voor de gehele woning. Denk bij de bandbreedte aan het gelijktijdig kunnen ondersteunen van circa drie videostreamen, bijvoorbeeld TV, video-intercom en zorg-op-afstand verbinding.</p>

		<p>In alle ruimten in de woning moet een betrouwbare internetverbinding zijn. Dit kan draadloos zijn, maar een bedraad systeem heeft op dit moment de voorkeur vanwege betrouwbaarheid.</p> <p>Toelichting op de internetverbinding:</p> <p>Naast de huidige behoefte aan internettoegang op verschillende plaatsen, zullen toekomstige ontwikkelingen, zowel Smart Grids als Zorg op Afstand, met zich meebrengen dat in vrijwel alle ruimtes datacommunicatie nodig is. Grote energiegebruikers zullen in een Smart Grids situatie gaan communiceren met het energiemanagementsysteem. Rondom Zorg op Afstand is het denkbaar dat zelfs in de badkamer/toilet dataverbinding nodig is; er zijn bijvoorbeeld al systemen in ontwikkeling die analyses van urine/fecaliën doen.</p> <p>Van belang voor: bewoner (toegang tot diensten), mantelzorger/zorgverlener (contact met bewoner)</p> <p>Wanneer niet toepassen: -</p>
--	--	--

Algemeen

A1	Specifieke wensen of beperkingen	Zijn er specifieke wensen of beperkingen bij de bewoner waar rekening mee gehouden?
A2	Personenalarm	
A3	Politiekeurmerk Veilig Wonen	
A4	Isolatie / energielabel verhogen	

Nieuwe WoningChecklist

Intake – algemeen

Hoe lang woont u hier al?

Sinds.....

Heeft u een verbouwing gepland? JA/NEE

Wat was voor u de reden om u aan te melden?

.....

Hoe lang wilt u hier nog blijven wonen?

.....

Heeft u beperkingen of een medische indicatie? Of, een personenalarm? Welke?

.....

Welke (slimme) apparatuur heeft u al in huis?

.....

Welk type woning is het?

.....

Veiligheid: - <i>geen ongewenst bezoek</i> - <i>tijdig kunnen vluchten voor brand, gas en CO</i>		al aanwezig	Gewenst	niet gewenst	n.v.t.
A3 Politiekeurmerk Veilig Wonen					
CE1 Buitenlamp met passieve infraroodsensor	Voordeur				
	Achterdeur				
	Naast het huis				
V6 Inbraakalarm					
V4 Rookmelder	Woonkamer				
	Slaapkamer 1				
	Slaapkamer 2				
	Slaapkamer 3				
	Hal				
	Overloop				
	Op netvoeding				
	Met ontsnappingslicht				
Met doormelding naar centrale					

V3	Koolmonoxidemelde	Keuken (geiser)				
		Zolder (ketel)				
		Op netvoeding				
		Met doormelding naar centrale				
V3	Gasmelder	Keuken (geiser en fornuis)				
		Zolder (ketel)				
		Op netvoeding				
		Met doormelding naar centrale				
<i>Opmerkingen:</i>						

Verwarmen en ventileren		<i>al aanwezig</i>	<i>gewenst</i>	<i>niet gewenst</i>	<i>n.v.t.</i>
A4	Voorlopig Energielabel				
A4	Definitief Energielabel				
CE13	Verbeteren isolatie				
	Dubbel glas				
	Spouwmuur				
	Dak				
	Vloer				
CE6	Passende ventilatie				
	Extra roosters				
	Mechanische afvoer				
	Mechanische toevoer				
	CO2-gestuurd				
CE3	Programmeerbare klokthermostaat				
CE4	Thermostaatradiatorkraan				
	Woonkamer				
	Keuken				
	Badkamer				
	Slaapkamer 1				
	Slaapkamer 2				
	Slaapkamer 3				
<i>Opmerkingen:</i>					

Toegankelijkheid: <i>makkelijk bewegen door de woning</i>		<i>al aanwezig</i>	<i>gewenst</i>	<i>niet gewenst</i>	<i>n.v.t.</i>
T1 Teruggebogen deurklink i.p.v. 'normale' deurklink (binnendeuren)					
T2 Drempels verlagen (max. 2 cm) of verwijderen (binnendeuren)					
T5 (Trap)lift					
CE1 Plintverlichting	Slaapkamer ...				
	Overloop				
<i>Opmerkingen:</i>					

Buiten deuren: <i>binnen gaan en binnen laten</i>	Voordeur				Achterdeur			
	<i>al aanwezig</i>	<i>gewenst</i>	<i>niet gewenst</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>al aanwezig</i>	<i>gewenst</i>	<i>niet gewenst</i>	<i>n.v.t.</i>
V1 Deurspion								
V1 Deurintercom met video								
X1 Kierstandhouder								
X2 Driepuntssluiting								
X3 Obstakels wegnemen tussen straat en deur								
T2 Drempels verlagen (max. 2 cm)								
T3 Deurklink i.p.v. deurknop								
T4 Senioren slot								
V7 Elektrisch slot								
V5 Lichtschakelaar direct naast het slot								
CE2 Wandcontactdozen extra (scootmobiel)								
CE5 Loze leidingen								
<i>Opmerkingen:</i>								

Woonkamer	<i>al aanwezig</i>	<i>gewenst</i>	<i>niet gewenst</i>	<i>n.v.t.</i>
CE10 Elektrische gordijnopeners				
CE11 Elektrische zonwering				
CE2 Wandcontactdozen extra				
CE5 Loze leidingen				
CE8 Interactie tussen apparatuur				
<i>Opmerkingen:</i>				

Toilet	<i>al aanwezig</i>	<i>gewenst</i>	<i>niet gewenst</i>	<i>n.v.t.</i>
CE1 Licht met bewegingssensor				
CE2 Wandcontactdoos extra				
<i>Opmerkingen:</i>				

Keuken	<i>al aanwezig</i>	<i>gewenst</i>	<i>niet gewenst</i>	<i>n.v.t.</i>
CE7 Eénhendel mengkraan				
CE9 Mogelijkheid inductie of keramische kookplaat				
SB3 Extra regelknop voor ventilatie				
CE6 Voldoendemogelijkheid tot spuien (raam open)				
CE2 Wandcontactdozen extra				
CE5 Loze leidingen				
<i>Opmerkingen:</i>				

Badkamer	<i>al aanwezig</i>	<i>gewenst</i>	<i>niet gewenst</i>	<i>n.v.t.</i>
SB1 Douche zonder douchebak				
SB2 In hoogte aangepaste douche				
SB3 Extra regelknop voor ventilatie				
CE7 Eénhendel mengkraan				
SB4 Thermostaatmengkraan				
SB6 Toilet op de verdieping				
SB7 Douchezitje en handgrepen				
SB5 Antislipvloer				
CE2 Wandcontactdoos extra				
CE5 Loze leidingen				
<i>Opmerkingen:</i>				

Slaapkamer	Slaapkamer 1				Slaapkamer 2				Slaapkamer 3			
	<i>al aanwezig</i>	<i>gewenst</i>	<i>niet gewenst</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>al aanwezig</i>	<i>gewenst</i>	<i>niet gewenst</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>al aanwezig</i>	<i>gewenst</i>	<i>niet gewenst</i>	<i>n.v.t.</i>
CE10 Elektrische gordijnopeners												
CE12 Wastafel in slaapkamer												
CE2 Wandcontactdozen extra												
CE5 Loze leidingen												
<i>Opmerkingen:</i>												

Meterkast	<i>al aanwezig</i>	<i>gewenst</i>	<i>niet gewenst</i>	<i>n.v.t.</i>
I1 Voldoende groepen en aardlekschakelaars				
I2 Voldoende betrouwbare en breedbandige internetverbinding)				
CE5 Loze leidingen				
CE8 Interactie tussen apparatuur				
<i>Opmerkingen:</i>				

Bijlage

De items nader toegelicht.

Al aanwezig: deze voorziening is al aanwezig.

Gewenst: deze voorziening is niet aanwezig, maar is wel gewenst.

Niet gewenst: deze voorziening is niet aanwezig, en is ook niet gewenst.

Niet van toepassing: deze ruimte of dit bouwdeel is niet aanwezig, of er is een andere reden waarom het niet mogelijk is om aanwezig/gewenst/niet gewenst te kiezen.

Comfort & Energie

CE1	Licht met bewegingssensor	<p>In ieder geval bij de voordeur en entree, en bij de tuin/achterdeur indien aanwezig. Bewegingssensoren voor verlichting in andere ruimtes kan, maar is momenteel nog sterk afhankelijk van persoonlijke smaak van de bewoners. Ook oriëntatieverlichting die 's nachts inschakelt als je uit bed stapt, valt hier onder; hierbij is plintverlichting een optie, er is dan verlichting om de weg te vinden en een eventuele partner wordt niet gewekt door het licht.</p> <p>Van belang voor: bewoner (gebruiksgemak) Wanneer niet toepassen: voor bewoners met dementie is automatisch in- en uitschakelen van verlichting onprettig. Zij zijn eraan gewend dit met de hand te doen en kunnen in de war raken als (bijvoorbeeld in het toilet) het licht niet uitgedaan kan worden voordat je de ruimte verlaat.</p>
CE2	Wandcontactdozen	<p>Extra wandcontactdozen, met speciale aandacht voor de plaats: goed bereikbaar (soms is hoog beter, soms laag). Per ruimte minimaal 2 wandcontactdozen, plus per 7 m2 verblijfsruimte minimaal 2 wandcontactdozen. Voorbereiding onder dak voor aansluiten zonnecellen (PV).</p> <p>Vergeet een eventuele hobbykamer/ kantoor niet, en geef voldoende aandacht aan de slaapkamer (lampjes; verstelbaar bed; elektrische deken; audio/ video apparatuur en wekkers; opladen telefoon/laptop; huishoudelijke apparatuur, etc.)</p> <p>Van belang voor: bewoner (gebruiksgemak), eigenaar/verhuurder (flexibiliteit toekomstige wensen of nieuwe bewoners) Wanneer niet toepassen: -</p>
CE3	Klokthermostaat voor de CV	Deze kan programmeerbaar zijn; instructie en/of duidelijke handleiding is dan

		<p>noodzakelijk.</p> <p>Van belang voor: bewoner (gebruiksgemak), eigenaar/verhuurder (energiebesparing) Wanneer niet toepassen: in bijzondere situaties; bijvoorbeeld in woningen waar nachtverlaging niet zinvol is, zoals energiezuinige woningen met vloerverwarming.</p>
CE4	Thermostaatradiatorkraan	<p>Doel: beter regelbare temperatuur in andere ruimtes. Voor de ruimtes waar niet de opnemer van de klokthermostaat hangt. Aanvullend hierbij: de temperatuur in slaapkamers zou beter regelbaar (sneller / warmer) moeten worden dan standaard bouwbesluit. Normaal gesproken wordt een slaapkamer ontworpen op 18 graden, dit is te laag als je er een werk- of studeerkamer van wilt maken. Bij een zolder ('onbenoemde ruimte' in het bouwbesluit) geldt zelfs 15 graden als ontwerptemperatuur.</p> <p>Van belang voor: bewoner (gebruiksgemak), eigenaar/verhuurder (flexibiliteit toekomstige wensen of nieuwe bewoners)</p> <p>Wanneer niet toepassen:</p>
CE5	Loze leidingen voor huisautomatiseringssysteem	<p>Voor het systeem zelf kan gekozen worden uit verschillende standaarden, waarop de komende jaren ook nog ontwikkeling te verwachten is. Als er niet direct huisautomatisering wordt geïnstalleerd dan is in ieder geval het leggen van loze leidingen een goede basis om een toekomstige installatie zonder veel moeite aan te leggen. Vanuit overwegingen van betrouwbaarheid is volledig vertrouwen op draadloos niet verstandig (interferentie, storingsgevoeligheid; bandbreedte). Door de loze leidingen in een ster te plaatsen, met de meterkast als centrale punt en de verschillende ruimtes aan het andere einde van de loze leiding, kan achteraf gekozen worden voor ofwel een busverbinding ofwel een point-to-point verbinding.</p> <p>Denk bij de plaatsing van loze leidingen onder meer aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een leiding naar de voordeur en/of achterdeur(t.b.v. elektrisch bedienbaar slot,

		<p>en/of voor de intercom)</p> <ul style="list-style-type: none"> • badkamer • slaapkamer • woonkamer • keuken • zolder <p>De loze leidingen in de andere ruimtes dan voordeur/achterdeur kunnen worden gebruikt voor sensoren (bijvoorbeeld inactiviteitsmonitors), of spreek/luisterverbindingen bij alarmopvolging, elektrische bediening van gordijnen.</p> <p>Van belang voor: bewoner (snelle aanpasbaarheid in geval specifieke wensen), eigenaar/verhuurder (toekomstvastheid) Wanneer niet toepassen: -</p>
CE6	Passende ventilatie	<p>Wanneer een woning extra wordt geïsoleerd of om andere redenen de schil luchtdicht(er) wordt gemaakt dienen er ook passende maatregelen te worden genomen m.b.t. de ventilatie. Wanneer een woning zeer luchtdicht en zeer energiezuinig wordt gemaakt is CO2-gestuurde ventilatie een goede oplossing.</p> <p>Aanvullend: is de ventilatie goed geregeld in de diverse ruimtes. Als de eigenaar van de woning zelf de zolder heeft verbouwd van 'onbenoemde ruimte' naar werkkamer of slaapkamer ('verblijfsruimte') is ook de ventilatie vermoedelijk onvoldoende.</p> <p>Van belang voor: bewoner (comfort, gezondheid) Wanneer niet toepassen: -</p>
CE7	Eénhendel mengkraan in keuken (plus)	<p>Deze vergemakkelijkt de bediening.</p> <p>Van belang voor: bewoner (bedieningsgemak) Wanneer niet toepassen: -</p>
CE8	Automatische interactie tussen apparatuur (plus)	<p>Bijv. tv/radio zachter als telefoon of deurbel gaat of in geval van contact met zorgcentrale.</p> <p>Van belang voor: bewoner (veiligheid), zorgverlener (contact met bewoner in zorg op afstand) Wanneer niet toepassen: -</p>
CE9	De keuzemogelijkheid	Dit is veiliger dan gas, omdat het niet

	bieden voor een gaskookplaat óf een elektrische kookplaat (plus)	<p>mogelijk is dat er gas de woning instroomt ingeval de vlam uitgegaan is; bij inductie is een aanvullend voordeel dat de plaat snel afkoelt na uitschakelen. Veel bewoners zijn gewend aan gas, en niet gewend aan elektrisch koken. De feitelijke aanleg van inductie of keramische kookplaat is dus een persoonlijke keus. Voorbereiding van gas danwel elektrisch koken is dan van belang. Alternatief is een gaskookplaat met vlambewaking.</p> <p>Uitwerking: in de keuken is zowel een gas-aansluiting als een aansluiting voor elektrisch koken aanwezig en de bewoner kiest.</p> <p>Van belang voor: bewoner (veiligheid) Wanneer niet toepassen: feitelijke plaatsing hangt af van voorkeur en ervaring van bewoner.</p>
CE10	Elektrische gordijnopeners (plus)	<p>Comfort, en van belang voor bewoners die minder spierkracht hebben.</p> <p>Van belang voor: bewoner (comfort) Wanneer niet toepassen: -</p>
CE11	Elektrische zonwering rolluiken (plus)	<p>Comfort, en van belang voor bewoners die minder spierkracht hebben.</p> <p>Van belang voor: bewoner (comfort) Wanneer niet toepassen: -</p>
CE12	Wastafel in de slaapkamer (plus)	<p>Of minimaal koud en warm water in elke slaapkamer. Dit wordt door veel mensen als een comfortverhogende uitbreiding gezien..</p> <p>Van belang voor: bewoner (comfort), mantelzorger/zorgverlener (gemak bij verlenen zorg) Wanneer niet toepassen: afhankelijk van de indeling van de woning (als de badkamer om de hoek van de slaapkamer aanwezig is, bijvoorbeeld).</p>

Sanitair, badkamer

SB1	Douche zonder douchebak	<p>Ten behoeve van goede toegang (niet struikelen).</p> <p>Van belang voor: bewoner (veiligheid), zorgverlener (eenvoudiger zorg verlenen) Wanneer niet toepassen: bij ruimtegebrek of bouwkundige belemmeringen</p>
SB2	In hoogte aangepaste	Met behulp van douche-glijstang.

	douche	Van belang voor: bewoner (comfort) Wanneer niet toepassen: -
SB3	Extra bediening voor ventilatie	In ieder geval in de badkamer. Van belang voor: bewoner (comfort en gezondheid), eigenaar (onvoldoende ventilatie in natte ruimte veroorzaakt schimmels en verkort de levensduur van kozijnen) Wanneer niet toepassen: Als de ventilatie automatisch geregeld wordt (aanwezigheid of CO2), als er een collectief ventilatiesysteem is zonder mogelijkheid tot individuele regeling
SB4	Thermostaat mengkraan in badkamer	Comfort en veiligheid (minder kans op te hete of te koude straal). Van belang voor: bewoner (comfort) Wanneer niet toepassen: -
SB5	Antislipvloer in toilet en badkamer	Tegen uitglijden. Van belang voor: bewoner (veiligheid) Wanneer niet toepassen: -
SB6	Toilet op verdieping	Alleen voor woningen met verdieping. Van belang voor: bewoner (comfort), verhuurder (waarde woning; huurpunten) Wanneer niet toepassen: als er geen verdieping aanwezig is
SB7	Douchezitje en handgrepen (plus)	Of in ieder geval de mogelijkheid om deze later te installeren, door de muur zodanig te versterken dat dit mogelijk is. Voor nieuwe wanden geldt dat deze in ieder geval sterk genoeg moeten zijn om dit later aan te brengen. Van belang voor: bewoner (veiligheid) Wanneer niet toepassen: -

Veiligheid

V1	Deurintercom met video of deurspion	In ieder geval voor woningen met centrale toegang. In andere gevallen kan een deurspion een eenvoudige oplossing zijn. Van belang voor: bewoner (veiligheid), mantelzorger/zorgverlener (toegang) Wanneer niet toepassen: -
V2	Buitenlamp bewegingsmelder	Zowel bij voor- als achterdeur. Dit kan ook een galerijlamp zijn. Van belang voor: bewoner (veiligheid), mantelzorger/zorgverlener (toegang) Wanneer niet toepassen: als er voldoende

		kunstlicht is; als de deur dicht bij een drukke straat is zodat het licht ook vaak door een passant wordt ingeschakeld
V3	Detector - gas en CO	<p>Kan standalone, maar bij voorkeur zodanig dat de detector geschikt is voor doormelding naar een centrale. Als de opvolgingsdienst al bekend is, dan de keus voor de detector maken in overleg met de dienst aanbieder (deze hebben soms specifieke wensen/eisen).</p> <p>Van belang voor: bewoner (veiligheid) Wanneer niet toepassen: -</p>
V4	Detector rook	<p>Kan standalone, maar bij voorkeur zodanig dat de detector geschikt is voor doormelding naar een centrale. Als de opvolgingsdienst al bekend is, dan de keus voor de detector maken in overleg met de dienst aanbieder (deze hebben soms specifieke wensen/eisen).</p> <p>Van belang voor: bewoner (veiligheid), eigenaar/verhuurder (lager risico) Wanneer niet toepassen: -</p>
V5	Lichtschakelaars	<p>Direct naast slot van de voor- en achterdeur.</p> <p>Van belang voor: bewoner/mantelzorger/zorgverlener (toegankelijkheid) Wanneer niet toepassen: bij automatische bewegingsmelders voor binnenverlichting is een handmatige lichtschakelaar niet nodig.</p>
V6	Inbraakalarm	<p>Kan standalone, maar bij voorkeur zodanig dat de detector geschikt is voor doormelding naar een centrale. Als de opvolgingsdienst al bekend is, dan de keus voor de detector maken in overleg met de dienst aanbieder (deze hebben soms specifieke wensen/eisen).</p> <p>Van belang voor: bewoner (veiligheid), eigenaar/verhuurder (lager risico) Wanneer niet toepassen: -</p>
V7	Elektrisch slot op buitendeur (plus)	<p>Om toegang te verlenen aan zorgdiensten of hulpverleners. De technologiekeus maken in overleg met de zorgaanbieder.</p> <p>Van belang voor: mantelzorger/zorgverlener (toegang) Wanneer niet toepassen: als er geen sprake van zorg op afstand is en ook niet te verwachten is, en bijvoorbeeld als toegang ook via een huismeester geregeld is.</p>
V8	Personenalarm (plus)	Een alarm dat door de bewoner zelf te activeren is,

		<p>bijvoorbeeld een zender die om de hals gehangen kan worden, in combinatie met spreek/luisterverbindingen voor de opvolging. Dit systeem werkt pas als ook de opvolging geregeld is, dus de inhoudelijke keuze voor een systeem kan pas worden gemaakt in overleg met de dienst aanbieder van de opvolging.</p> <p>Van belang voor: bewoner (veiligheid), mantelzorger/zorgverlener (snellere respons bij zorgvraag)</p> <p>Wanneer niet toepassen: -</p>
--	--	---

Toegankelijkheid

T1	Teruggebogen deurklink	<p>In plaats van 'normale' deurklink, dit in verband met het eventueel blijven haken met de mouw.</p> <p>Van belang voor: bewoner (veiligheid)</p> <p>Wanneer niet toepassen: -</p>
T2	Deurdrempels verlagen	<p>Tot minder dan 2 cm.</p> <p>Van belang voor: bewoner (veiligheid)</p> <p>Wanneer niet toepassen: -</p>
T3	Deurklink in plaats van deurknop	<p>Voor een eenvoudigere bediening.</p> <p>Van belang voor: bewoner (bedieningsgemak)</p> <p>Wanneer niet toepassen: -</p>
T4	Aangepast slot	<p>Eenvoudiger openen van een deur omdat de sleutel boven de klink zit en dus makkelijker ingestoken kan worden .</p> <p>Van belang voor: bewoner (bedieningsgemak)</p> <p>Wanneer niet toepassen: -</p>
T5	Lift (plus)	<p>Alleen voor toegang tot niet-grondgebonden woningen.</p> <p>Van belang voor: bewoner (toegankelijkheid)</p> <p>Wanneer niet toepassen: bij bouwkundige beperkingen</p>

Infrastructureel

I1	Electra	<p>Er moeten voldoende groepen (minimaal passend bij het aantal aansluitpunten, volgens NEN1010) zijn. Daarnaast alvast een extra groep om voor te bereiden op zonnecellen (PV). Houd ook rekening met oplaadpunt voor scootmobiel / elektrische fiets.</p> <p>Van belang voor: eigenaar/verhuurder (uitbreidbaarheid, toekomstvastheid)</p> <p>Wanneer niet toepassen: bij zeer kleine appartementen eventueel minder. Groep voor PV</p>
----	---------	---

		alleen als er plaats is voor zonnecellen
I2	Data	<p>Een voldoende betrouwbare en breedbandige internetverbinding voor de gehele woning. Denk bij de bandbreedte aan het gelijktijdig kunnen ondersteunen van circa drie videostromen, bijvoorbeeld TV, video-intercom en zorg-op-afstand verbinding.</p> <p>In alle ruimten in de woning moet een betrouwbare internetverbinding zijn. Dit kan draadloos zijn, maar een bedraad systeem heeft op dit moment de voorkeur vanwege betrouwbaarheid.</p> <p>Toelichting op de internetverbinding:</p> <p>Naast de huidige behoefte aan internettoegang op verschillende plaatsen, zullen toekomstige ontwikkelingen, zowel Smart Grids als Zorg op Afstand, met zich meebrengen dat in vrijwel alle ruimtes datacommunicatie nodig is. Grote energiegebruikers zullen in een Smart Grids situatie gaan communiceren met het energiemanagementsysteem. Rondom Zorg op Afstand is het denkbaar dat zelfs in de badkamer/toilet dataverbinding nodig is; er zijn bijvoorbeeld al systemen in ontwikkeling die analyses van urine/fecaliën doen.</p> <p>Van belang voor: bewoner (toegang tot diensten), mantelzorger/zorgverlener (contact met bewoner) Wanneer niet toepassen: -</p>

Algemeen

A1	Specifieke wensen of beperkingen	Zijn er specifieke wensen of beperkingen bij de bewoner waar rekening mee gehouden?
A2	Personenalarm	
A3	Politiekeurmerk Veilig Wonen	
A4	Isolatie / energielabel verhogen	